

Foto - A. Kirsanovs

Ziemassvētku egle iedegta!

Pie lielās Ziemassvētku egles. Jūlija Petuhova ar dēliem Ralfu un Raineru atklāj, ka Balvu lielās Ziemassvētku egles iedegšanu apmeklē katru gadu. Mājās gan vēl zaļā skaistule no meža nav pārnesta, bet tās pušķošanu zēni gaida ar lielu nepacietību. Arī dāvanu saraksts Ziemassvētku

vecitīm jau nosūtīts. Jūlija stāsta, ka šie ir vieni no mīļākajiem svētkiem, kad tēta mājās Kubulos kopā sanāk visa plašā ģimene: “Atbrauc arī pusbrālis no Šveices ar sievu un bērniem, brālēni, māsīcas un citi radi. Kopā esam vairāk kā divdesmit cilvēki. Dāvinām dāvanas, spēlējam spēles, lejam laimītes, šaujam salūtu, piedalāmies dažādās atrakcijās un spēlēs, jo manai brāļa sievai ir laba izdoma uz tādām lietām. Katrs no Laimes akas izvelkam pareģojumus nākamajam gadam. Arī Ralfam un Raineram šajās svinībās nav garlaicīgi, jo arī radu bērni ir līdzīgā vecumā, tāpēc rotaļu biedru netrūkst.”

Svētdien, Pirmajā adventē, laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra 13 metrus garā pilsētas Ziemassvētku egle iemirdzējās visā savā krāšņumā. Pasākumā “Sniegavīru glābšanas misija” balveniešu ģimenes kopā ar Ziemassvētku Rūķi un viņa palīgu Zaķi iesaistījās spēlēs, dejoja un dziedāja, ar nepacietību gaidot Ziemassvētku egles iedegšanos.

Pasākuma apmeklētāju pulkā bija arī Sintija Velme-Dulmane kopā ar ģimeni. Viņa atklāja, ka pusotru gadu jaunā meitiņa Izabella Ziemassvētku egles iedegšanu apmeklē otro reizi. “Taču pagājušogad viņa bija vēl maza un gulēja mašīnā,” atklāj Izabellas māmiņa. Šī ir arī meitiņas pirmā ziema, kurā viņa paguvusi izbaudīt sniegotos priekus un pat uzvēlusi pirmo sniegavīru. “Lai gan sākumā slidenā ceļa un lietus dēļ negribējām braukt, tomēr nolēmām, ka Ziemassvētku sajūta bērniem ir jāsaņem. Gribējām parādīt piemēru arī citām ģimenēm, ka šādi pasākumi ir jāapmeklē,” pastāstīja Sintija. Pilsētas Ziemassvētku egles iedegšanu vēroja arī balveniešu Kaļvu ģimene kopā ar dēliem Gustavu un Kārli. “Viņiem parādās tāds mirdzums acīs, ieraugot, kā pirmo reizi iedegas Ziemassvētku egle,” teica puiku māmiņa Lauma, piebilstot, ka dēlu sajūsma sagādā prieku arī vecākiem. Savukārt Adventes laikā vecāki māca dēliem labestību. “Skaidrojam puikām, ka, gaidot Ziemassvētkus, labi jāsadzīvo, jābeidz strīdēties un jāuzvedas prātīgāk. Galvenais – gribam, lai viņi tic Ziemassvētku brīnumam,” pastāstīja puiku māmiņa. Lauma priecājas, ka dēli jau paguvuši izbaudīt ziemas priekus: “Jautājums, vai sniegs būs arī rīt? Taču viņi jau paspēja papikoties, uzvelt sniegavīru un izrakt tuneli pie kultūras nama sabīdītajā sniega kalnā.”

Levēlēta novada Medību koordinācijas komisija **Īsziņas**

Ar 1.decembri Balvu novada Medību koordinācijas komisija strādās šādā sastāvā: komisijas darbu vadīs Jānis Auziņš – Balvu novada domes deputāts, Attīstības komitejas priekšsēdētāja vietnieks; Valsts meža dienesta Austrumu virsmežniecības Balvu mežniecības vecākā mežzine Guna Začeste; Lauku atbalsta dienesta Ziemeļaustrumu reģionālās lauksaimniecības pārvaldes Kontroles un uzraudzības daļas vadītāja vietnieks Valdis Siliņš; biedrības “Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome” pārstāvis Kaspars Rakstiņš; Latgales Mednieku un makšķernieku biedrības pārstāvis Jānis Šakins, kā arī Latvijas meža īpašnieku biedrības pārstāvis Edgars Leikuss.

Balvos maijā notiks Latvijas pūtēju orķestru svētki

27.novembra domes sēdē deputāti nolēma atbalstīt sadarbību ar Latvijas Nacionālo kultūras centru Latvijas pūtēju orķestru svētku rīkošanā 2026.gada 30.maijā Balvu pilsētas estrādē. Šim pasākumam deleģēja Balvu novada Kultūras un tūrisma pārvaldes vadītāju Ilzi Zembraci kā Balvu novada pašvaldības pārstāvi sadarbības koordinēšanai ar Latvijas Nacionālo kultūras centru.

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Kamēr Ukrainas armijas karavīri un brīvprātīgie no citām valstīm cīnās, mirst un kaujas laukā brīvības un neatkarības vārdā kļūst par invalīdiem uz mūžu, tikmēr šīs valsts augstākās amatpersonas slīgst korupcijas skandālos. Kāds teica, ka tas viss izskatās ļoti neglīti un nesmuki, bet patiesībā tas ir pretīgi. Turklāt šādi notikumi nāk par labu asiņainajam Kremļa režīmam, kas strādā vairākās frontēs un papildus tam visam iegulda arvien lielākus centienus arī NATO šķelšanā un plaisas radīšanā starp eiropiešiem un amerikāņiem. No otras puses, Ukrainā vienmēr bijis augsts korupcijas līmenis – pat augstāks nekā Krievijā. Turklāt nav šaubu, ka Krievijas iebrukums šajā valstī korupciju tikai pastiprinājis. Vēl jo vairāk to visu bēdīgāku dara fakts, ka nupat izskanējušajā korupcijas skandālā, ko mediji dēvē par lielāko korupcijas lietu Ukrainas vēsturē (aizdomas par četriem ministriem un prezidenta biznesa partneri simts miljonu dolāru vērtās nelikumībās), iespējams, iesaistīta arī Latvijas valsts. Lai vai kā, vienmēr gribas, lai, darbus darot, galvenā prioritāte būtu cilvēciņa, bet vai to var pieprasīt, ja ir iespēja kabatu piestūķēt ar lielām naudas zīmēm? Dzīve rāda, ka tā tas nenotiek – arī tad, ja tas tiek darīts uz pašu tautiešu kauliem, kuri savu dzīvību atdevuši par savu dzimteni, tostarp tiem augstajiem politiķiem, kuri savā dzīvē pat rokās nav turējuši ieroci. Tiesa, piemēram, nu jau bijušais Ukrainas prezidenta Volodimira Zelenska kancelejas vadītājs Andrijs Jermaks, kura dzīvesvietā nupat arī paviesojušies pretkorupcijas iestāžu pārstāvji, paziņojis, ka dosies uz fronti un ir gatavs jebkādam represijām. “Esmu godīgs un krietns cilvēks,” viņš teica medijiem.

Latvijā

Pagarinās pastiprināto režīmu. Valdība plāno nelegālās migrācijas dēļ noteikto pastiprināto robežapsardzības režīmu Baltkrievijas pierobežā pagarināt vēl par pusgadu – līdz 2026.gada 30.jūnijam. Iekšlietu ministrija skaidro, ka faktiski nelegālās imigrācijas spiediens joprojām ir nemainīgs un augsts. Lai gan uz Latvijas un Baltkrievijas robežas izbūvētais žogs migrantiem ir šķērslis, tomēr tiek konstatēti gadījumi, kad žoga infrastruktūra tiek bojāta. Kopumā šogad no Latvijas – Baltkrievijas robežas nelikumīgas šķērsošanas atturēti 11 847 cilvēki, bet humānu apsvērumu dēļ robežas šķērsošana netika liegta 31 nelegālajam migrantam. Pērn uz šīs robežas no nelikumīgas robežas šķērsošanas tika atturēti 5388 cilvēki, bet humānu apsvērumu dēļ valstī tika uzņemti 26 cilvēki.

Degvielas cenas mainās vienmērīgi. Latvijas Degvielas tirgotāju asociācijas valdes priekšsēdētāja Ieva Līgere aģentūrai “LETA” pastāstījusi, ka Latvijā degvielas cenas šobrīd mainās vienmērīgi un stabili. Viņa arī minēja, ka Latvijā tirgus dinamika atšķiras no Igaunijas, kur cenas patlaban svārstās daudz asāk, un atšķirības starp degvielas uzpildes stacijām var sasniegt pat 20 centus litrā. Savukārt jautāta, kādēļ Latvijā pēdējā laikā degvielas cenas pieaugušas, lai gan “Brent” markas jēlnaftas cena samazinājus, I.Līgere skaidro, ka degvielas uzpildes staciju cenas nav tieši saistītas ar jēlnaftas cenu, jo mazumtirdzniecības cenu ietekmē starptautiskās degvielas produktu biržas – benzīna un dīzeļdegvielas kotācijas.

Iet bojā četri cilvēki. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) informē, ka aizvadītās nedēļas nogalē ugunsgrēkos bojā gājuši četri cilvēki. Proti, piektdien ugunsdzēsēji glābēji steidzās uz Ludzas novadu, kur dega vienkārša dārza māja 12 m² platībā. Ugunsgrēkā bojā gāja cilvēks. Naktī uz sestdienu VUGD saņēma izsaukumu uz Jēkabpili, kur vienkārša dzīvojamā mājā dega sadzīves mantas un starpstāvu pārsegums – kopumā 20 m² platībā. Viens cilvēks cieta un tika izglābts, bet no piedūmotajām telpām ugunsdzēsēji glābēji iznesa vēl vienu cilvēku, kuram mediķi konstatēja nāvi. Savukārt svētdien ugunsdzēsēji glābēji devās uz Jūrmalu, kur piecstāvu dzīvojamās mājas trešajā stāvā dega dzīvoklis 5 m² platībā. Šajā ugunsgrēkā gāja bojā divi cilvēki.

(Ziņas no interneta portāliem www.tvnet.lv, www.delfi.lv, www.apollo.lv)

Labdarība

Piepildīs Balvu novada bērnu sapņus

Foto - no personīgā arhīva

Aicina piepildīt bērnu sapņus. “Laimas” labdarības namiņš darbosies visu Ziemassvētku gaidīšanas laiku – no 20.novembra līdz 19.decembrim. Ar bērnu sapņiem viņu pašu sagatavotu Ziemassvētku kartīšu veidā ikviens ir aicināts iepazīties klātienē “Laimas” labdarības namiņā Rīgā, no otrdienas līdz piektdienai no plkst. 12.00 līdz 20.00; sestdien, svētdien no plkst. 10.00 līdz 18.00. Tāpat ikviens kartītes var apskatīt un izvēlēties tiešsaistē www.laimasnamins.lv.

Irēna Tušinska

20.novembrī pie “Laimas” pulksteņa Rīgā jau četrpadsmito reizi savas durvis vēra “Laimas” labdarības namiņš. Atklāšanas pasākums pulcēja gan draugus un sadarbības partnerus, gan vēstnešus un daudzus citus, kuriem šī iniciatīva ir zināma un mīla. Iniciatīvas misija šogad ir īpaša: piepildīt 1250 bērnu, tajā skaitā 139 mazo balveniešu, sapņus, rūpējoties par pavisam ikdienišķām mantām, ko lūdz bērni, bet īpašu uzmanību veltot hobiiju dāvanām. Tieši tās nereti ir pirmie soļi preti bērnu nākotnes profesijām, talantiem un pārliecībai, ka neviens sapnis nav par lielu. Šogad iniciatīvai pievienojies arī Balvu novads, palīdzot īstenot vēl vairāk Ziemassvētku brīnumu.

“Laimas” labdarības namiņa atklāšanā piedalījās arī iniciatīvas īpašie draugi jeb namiņa vēstneši – sportisti, mūziķi, TV sejas citas sabiedrībā iemīļotas personības. Starp viņiem bija Gatis Smukulis, Lelde Kovaļova, Dita Grauda, Liene Atvara un Agnese Zelčiņa. Viņi šogad ir pirmie, kuri sagādājuši dāvanas bērniem. Pasākuma laikā šie cilvēki dalījās ar saviem pieredzes stāstiem, uzsverot, cik nozīmīgi ir atbalstīt bērnu talantus, intereses, jo uz tām, iespējams, balstās nākotnes profesija.

“Mēs ticam, ka “Laimas” labdarības namiņš ir vairāk nekā klasiska Ziemassvētku iniciatīva, – tas ir tradīciju simbols jau četrpadsmit gadus, kur satiekas cilvēku labestība un bērnu sapņi. Šogad īpaši vēlamies izcelt hobiiju dāvanas, jo tās var dot bērnam skaistu startu ceļā uz talantu, izaugsmi un pat nākotnes profesiju. Šo bērnu ģimenes, iespējams, tieši šobrīd kāda iemesla dēļ nevar atļauties piepildīt savas atvases kvēlāko sapni, bet kopā mēs to varam! Aicinu ikvienu piedalīties namiņa iniciatīvā, izvēlēties savu īpašo bērna sapni, ko piepildīt, un dāvēt neviltotu prieku, iedrošinot šos 1250 bērnus ticēt sapņiem un savam potenciālam,” uzsver Toms Didrihsons, “Orkla Latvija” valdes priekšsēdētājs.

Šogad “Laimas” labdarības namiņš savā iniciatīvā iesaista vēsturiski visplašāko reģionu loku, sadarbojoties ar deviņu Latvijas novadu sociālajiem dienestiem – Balvu, Saldus, Ogres, Cēsu, Madonas, Līvānu, Rēzeknes, Ludzas un Siguldas. No šiem novadiem nāk bērnu kartītes, kuras katram namiņa

apmeklētājam būs iespēja izvēlēties. Kartītēs katrs bērns ir aprakstījis savu sapni, un apmeklētājiem ir iespēja šo dāvanu sarūpēt. Kartītes iekļauj visdažādākās bērnu vēlmes, sākot no praktiskām, piemēram, ziemas zābakiem vai segas, un beidzot ar lietām, kas patiesi var iedvesmot bērnu turpināt ticēt saviem talantiem un nākotnes iecerēm. “Šogad esmu viena no tiem, kuriem bijusi ekskluzīva iespēja būt vienai no pirmajiem, kuri bērniņiem sarūpē Ziemassvētku pārsteigumu. Pielāgojoties šī gada lielākajam fokusam, sarūpēju attīstošās rotaļlietas, kas attīsta smadzeņu darbību un radošumu. Mums ir ļoti svarīgi, lai bērni izmanto šādas lietas un mācās. Vēlu visiem Latvijas bērniem ticēt brīnumiem, un lai piepildās visi sapņi,” saka Lelde Kovaļova, rakstniece, kino producete.

“Pārstāvēt visu Daugaviņu ģimeni, mums šogad izdevās piepildīt divu zēnu sapņus – viens ir sešgadīgs, kuram dāvinām slidas ar saldumiņiem, otrs – astoņgadīgs, kuram dāvinām skrituļslidas un LEGO. Ziemassvēki ir mūsu ģimenes mīļākie svētki, tos esam svinējuši dažādās pasaules malās, bet vienmēr

cenšamies piedalīties “Laimas” labdarības namiņā. Ļoti lepojāmies ar Kasparu, jo viņš ar saviem darbiem spēj iedvesmot, īpaši mazos zēnus, kuriem viņš ir kā elks,” pauž Santa Daugaviņa, pārstāvēt vēstnesi Kasparu Daugaviņu.

Balvu novada sociālā dienesta vadītājas vietniece LIGITA ZELČA apgalvo, ka ar prieku atsaucās piedāvājumam piedalīties akcijā: “Mūs uzaicināja piedalīties, un mēs piekritām. Zinājām konkrētu skaitli, cik bērnus varam uzrunāt, piedāvājot šo brīnišķīgo iespēju saņemt dāvanas. Sociālie darbinieki uz vietas pagastos apzināja viņu

vēlmes, kuras pēc tam nosūtījām akcijas organizatoriem.” Savukārt sociālā darbiniece darbā ar ģimenēm ar bērniem VITA PRANCĀNE pastāstīja, ka šoreiz savus sapņus varēs piepildīt 139 novada bērni: “Protams, mēs gribētu, lai sapņus varētu piepildīt vairāk bērnu no ģimenēm, kam nepieciešama sociālā palīdzība. Tā kā šī akcijā esam piedalījušies pirms četriem gadiem, sociālie darbinieki savos pagastos izvērtēja, kuriem no bērniem (tie, kuri nepiedalījās iepriekšējā reizē) varētu piedāvāt šādu iespēju.” V.Prancāne atklāja, ka bērnu vēlmes bija dažādas: “Lielākās prasītās dāvanas, kas nāk prātā, bija velosipēds, ziemā aktuālās ragaviņas mazākiem bērniem. Bija arī tādi, kas prasīja ziemas apģērbu, telti, audio austiņas, lelles, mašīnu ar pulti. Nu, kā jau bērni.”

✓ **“Protams, mēs gribētu, lai sapņus varētu piepildīt vairāk bērnu no ģimenēm, kam nepieciešama sociālā palīdzība.”**

Svarīgi darīt labāk nekā vakar

Sanita Karavoičika

Ari mazpilsētā var dzimt lieli talanti – to ar radošumu, pacietību un neviltotu mīlestību pret darbu pierādījusi balveniete, manikīra meistare KRISTĪNE ZAČA. Novembra sākumā Rīgā notikušajā starptautiskajā skaistumkopšanas izstādē “Baltic Beauty”, mērojoties spēkiem ar desmitiem profesionāļu no Latvijas un citām valstīm, viņa izcīnījusi trīs godalgotas vietas, vēlreiz apliecinot meistarību un radošo pieeju. Šis sasniegums ne tikai piepildījis pašas Kristīnes sapni, bet arī licis Balvu vārdam kārtējo reizi izskanēt ar īpašu siltumu un lepnumu.

Kā nokļuvāt nagu mākslas pasaulē?

– Tas notika jau vidusskolas posmā, kad interneta vietnēs intensīvi sāku interesēties par manikīra lietām. Vēl šodien atceros, kā mamma par 70 latiem, kas tolaik bija ļoti liela vērtība, iegādājās UV lampu gēla nagiem. Pamazām trenējos sapost mammu, draudzenes, tad nolēmu apgūt pamatus manikīra skolā Rīgā un turpināju zināšanas nostiprināt praksē. Taču, beidzot vidusskolu, nācās doties apgūt citu profesiju – izmācījos par zobārstniecības māsu, bet, atnākot uz Balviem, diemžēl kā zobārstniecības māsa darbu šeit neatradu, līdz ar to sāku darboties manikīra sfērā. Redzot kvalitāti, rūpību, ar kādu strādāju un veidoju dažādas sarežģītības nagu dizainus, manu klientu rindas auga. Bet līdz galam ar savu darbu nebiju apmierināta, kas lika mācīties vēl un vēl. Profesija kļuva ne tikai par peļņas avotu, bet arī par sirds darbu, kurā vēlējos redzēt maksimāli labu rezultātu.

Ko pašai nozīmē manikīra speciālistes darbs?

– Šī profesija nav tikai peļņas avots. Lai arī darbs prasa pacietību, precizitāti un izturību, tas sniedz īpašu gandarījumu. Katrs skaisti veidots nags ir maza mākslas daļiņa, kas klientu pavada ikdienas gaitās, un katrs smaids pēc procedūras – pierādījums tam, ka meistars ir paveicis vairāk nekā tikai savu darbu. Nagi nav tikai krāsa vai dizains – tie ir stāsti, noskaņas un emocijas.

Kas padara labu meistarību par profesionāli?

– Mūsdienu manikīra tirgus pieprasa nepārtrauktu pilnveidi – jaunās tehnoloģijas, dizaina tendences un materiāli mainās ātri, tādēļ profesionāļi regulāri apmeklē kursus un meistarklases. Tas šo profesiju padara dinamisku un izaicinošu, vienlaikus dodot iespēju strādāt radoši un sasniegt augstus kvalitātes standartus. Tādēļ manikīra profesija nav vienkārši amats, bet gan specializētas zināšanas un kompetences kopums. Tas ir darbs, kas prasa atbildību, precizitāti un nepārtrauktu attīstību, un tieši tas to padarījis augstā profesionālajā līmenī. Kā jebkurā profesijā, arī šajā nepieciešams iet laikam līdzī un augt. Tādēļ arī mans moto ir: “Nav svarīgi būt pārākam par kādu, bet darīt labāk nekā vakar!”

Skaistumkopšanas jomas speciālistiem izstādē “Baltic Beauty” vienmēr ir gaidīts pasākums. Kas motivē piedalīties konkursos?

– Dalība konkursos sākās ar ideju un vēlmi, ko izteicu skaļi. To vienmēr sadzird mani tuvākie – vīrs, meitiņa un mamma. Viņi sprieda, – kādēļ gan nepiedalīties? Ja to neizdarišu, nožēlošu. Tāpēc jādara! Tā kā esmu dzimusi Svaru zīmē, nereti nepieciešams spēriens un atbalsts, kura man netrūkst. Uzmeklēju un uzrunāju savu komandas līderi Inesi pievienoties viņas pulciņā, kurā mani fantastiski uzņēma. Tad tikai atlika darīt.

Nesen apliecinājāt sevi starptautiskajā skaistumkopšanas pasākumā “Latvian Global Nail Cup”, kas notika “Baltic Beauty 2025” izstādes laikā. Kāda bija pirmā reakcija, uzzinot, ka iegūtas divas 1.vietas online darbos un viena 2.vieta live nominācijā?

– Sākotnēji bija pārsteigums, jo, piedzīvojot pamatīgu spriedzi tieši live nominācijā, neticēju, ka spēšu iegūt godalgotu vietu. Pēc mirkļa pārņēma fantastiska sajūsma un gandarījuma sajūta, jo sapratu, ka esmu starp labākajiem. Es, meitene, kura nāk no laukiem, esmu te, starp labākajiem! Uzreiz sajutu, ka mans smagais darbs – daudzie treniņi, gatavošanās pie komandas līderes, mērojot garu ceļu, laiks, ko veltīju mācībām un diemžēl atņēmu tuvākajiem, ir bijis tā vērts. Šis ir sākums kaut kam lielākam. Tā ir pārliecība neapstāties pie sasniegtā, bet mācīties vēl vairāk, eksperimentēt ar dizainiem un tehnoloģijām un virzīt meistarību jaunā līmenī.

Gatavošanās šim pasākumam bija darbietilpīga?

– Pirmo konkursa darbu iesūtīju jau maijā, kur ieguvu 1.vietu Vācijā. Tālāk turpināju ceļu, piedaloties Lietuvas, Itālijas, Portugāles un citos konkursos, kuros pavisam iegūti 14 pirmās vietas kausi un viens – otrās. Tas bija brīdis, kad sapratu, ka esmu uz pareizā ceļa, bet apetīte aug ēdot. Piedalīties “Baltic Beauty” izstādē mani motivēja vēlme izaicināt sevi un izkāpt

ārpus ierastās komforta zonas. Ikdienā daudz strādāju ar studentēm un klientēm, bet šādi konkursi ļauj pārbaudīt gan profesionālo meistarību, gan spēju strādāt stresa apstākļos. Turklāt dalība tik lielā starptautiski atzītā pasākumā ir arī lieliska iespēja redzēt jaunākās tendences, satikt kolēģus un iegūt jaunas idejas, ko vēlāk varu nodot tālāk savām audzēknēm. Gatavošanās bija ļoti nopietna – jau laikus sāku trenēties un devos pie instruktora, kura stāstīja par konkursa norisi, knifiem, atstrādājām neskaitāmus darbus uz klientēm. Atbraucot uz Balviem, turpināju strādāt pie ātruma, precizitātes, formas izveides, kā arī materiālu izvēles un darba ergonomikas. Lai varētu labāk sagatavoties, aicināju meitenes uz bezmaksas manikīru. Konkursā viss notiek pēc stingra laika, tāpēc bija svarīgi zināt katru soli un kustību, lai izdarītu labāko. Neskatoties uz rūpīgo gatavošanos, stress uzlika papildus pārbaudījumu un pieredzi, kuru varēšu izmantot citreiz. Tieši tādēļ apbalvojums man ir ļoti īpašs – ar lielu pievienoto vērtību.

Esat pamanījusi īpašas tendences attiecībā uz klientu vēlmēm?

– Vēlmes ir periodiskas, jo krāsas un dizainu izvēli ietekmē gadalaiki, tuvojošies svētki. Ja vasarā klientes bieži izvēlas ļoti spilgtus toņus, tad rudens un ziemas periodā notiek pāreja uz neitrālākiem vai arī tumšiem toņiem. Vienmēr smejos, ka ziemā košos toņus var nolikt tālāk plauktiņā, bet vasarā – tumšos. Pašos pirmsākumos klientes izvēlējās ar roku zīmētus ziedu motīvus uz visiem nagiem, kas palīdzēja nostiprināt zināšanas dažādās dizaina tehnikās. Vēl bija laiks, kad uz nagiem zīmēju skudras, žirafes, zebras un citronus. Tagad ietrenēt roku ir sarežģītāk, jo meitenes izvēlas vienkāršākus nagus ar minimālu dizaina akcentu vai bez tā. Taču arī vienkāršainu nagu lakošana prasa īpašu rūpību.

Kāds ir mūsdienu nagu dizaina “trends”?

– Tagad klientes pārsvarā izvēlas klasisku lakojumu bez liekiem akcentiem, līdz ar to darbs kļuvis nedaudz vieglāks. Bet, ja meitenes izrāda interesi par kādu jaunumu, protams, cenšos izdabāt klientu vēlmēm. Ja runājam par drošu manikīru, piemēram, nagu formas izveidi, kas var nelabvēlīgi ietekmēt nagu stāvokli vai radīt traumas, tad šos trendus neakceptēju, paskaidrojot dažādas nelabvēlīgas riska iespējas un sekas. Mans mērķis ir panākt līdzsvaru, nevis sekot katram trendam tikai tāpēc, ka tas ir moderns, radīt dizainus, kas ir aktuāli, bet vienlaikus lietojams un atspoguļo klientes individualitāti.

Mūsdienās vairs nav nekāds pasaules brīnums manikīra meistarības vietā sastapt manikīra meistarību vīrieti...

– Mūsdienās profesijas vairs nevar būt uz stingriem dzimumu stereotipiem. Skaistumkopšana, manikīrs, nagu māksla – tā vairs nav “sieviešu” vai “vīriešu” lieta, bet gan radošs un profesionāls darbs, kurā svarīga meistarība, precizitāte un estētika. Manikīra meistari vīrieši jau sen ir daļa no industrijas, un arvien vairāk viņus pieņem gan kā kolēģus, gan kā salona darbiniekus. Pasaulē ir daudz stāstu par vīriešiem šajā jomā, kas lauž stereotipus, – viņi izveido savu stilu, viņu klienti ir ļoti dažādi, un viņu darbs tiek novērtēts tāpat kā jebkura cita profesionāla darbs. Starp citu, uz Rīgu ik gadu brauc profesionāls pedagogs vīrietis, kurš sevi pierādījis augstā līmenī. Viena no manām nākotnes vēlmēm ir celt zināšanas jaunā līmenī tieši pie viņa.

Apkalpojošajā sfērā pastāv nerakstīts likums – klientam vienmēr ir taisnība. To var attiecināt arī uz Jūsu darbu?

– Frāze, ka “klientam vienmēr taisnība” ir pazīstama, taču manā darbā tā ne vienmēr darbojas burtiski. Manikīra speciālists nav tikai pakalpojuma sniedzējs – viņš ir arī konsultants, stilists un drošības garants, pat psihologs. Tāpēc mana pieeja ir šāda: klientei ir pēdējais vārds, bet mans pienākums ir godīgi pateikt, ja izvēlēta forma, tonis vai dizains nepiestāv, nav praktisks vai var radīt neestētisku rezultātu. Tajā pašā laikā es respektēju, jo krāsas un dizaini ir ļoti personīgi – tie atspoguļo sievietes noskaņojumu, raksturu, pat dzīves posmu. Ir gadījumi, kad ļaujos klientes izvēlei, jo redzu, ka tieši tas viņai šobrīd vajadzīgs. Un reizēm šī drosmīgā izvēle patikami pārsteidz mūs abas. Tātad klientei ir taisnība attiecībā uz savām vēlmēm, bet es esmu atbildīga par to, lai rezultāts būtu skaists, kvalitatīvs un, pats galvenais, drošs.

Pateicoties Jūsu uzņēmībai, jau trīs gadus Balvos ir manikīra apmācības vieta.

– Šie trīs gadi Balvos bijuši ļoti dinamiski un piepildīti. Kad sāku darboties, biju pārliecināta tikai par to, ka gribu radīt vietu, kur cilvēki var apgūt manikīra prasmes profesionālā, drošā un atbalstošā vidē. Nodot zināšanas tā, lai pēc to iegūšanas meitenes var turpināt iesāktu ceļu skaistumkopšanā. Tāpat kā strādājot ar klientiem, arī manikīra apmācībās man

Foto - no personīgā arhīva

Lepna par to, ko dara. Kristīne Zača apliecina, ka labi padarīta darba sajūta pārņem ikreiz, kad klients izvēlas atnākt vēlreiz un vēlreiz, jo tas nozīmē, ka ne tikai rezultāts, bet arī attieksme un atmosfēra bijusi tā vērtā. “Arvien vairāk pārliecinātos, ka katrs meistars domās, viedokļos, dzīves redzējumā piesaista sev līdzīgos. Gandarījumu rada izdevies izaicinošs vai tehniski sarežģīts dizains. Ir darbi, kas prasa īpašu koncentrēšanos un pacietību, zināšanas. Brīdī, kad redzu, ka viss izdevies, kā plānots, rodas profesionāla klusa, bet spēcīga lepnuma sajūta,” atzīst godalgotā manikīra speciāliste.

svarīga kvalitāte, nevis kvantitāte. Taču nekad nevarēju iedomāties, cik ātri šī iecere izaugs un cik daudz cilvēku tai noticēs. Šajā laikā esmu redzējusi, kā jaunpienācējas kļūst par pārliecinātām speciālistēm, kā mainās viņu pašapziņa. Daudzas jaunās meistarības jau veiksmīgi strādā savos kabinetos vai skaistumkopšanas salonos, un tas man ir lielākais apliecinājums, ka esam uz pareizā ceļa. Arī pēc apmācību beigām uzturu kontaktus ar meistarēm, vajadzības gadījumā vienmēr esmu atvērta. Protams, bija arī izaicinājumi – gan organizatoriski, gan emocionāli. No malas vienmēr viss šķiet viegli un pašsaprotami, bet katra grūtība palīdzējusi augt, pilnveidoties un rast arvien labākus risinājumus mācību kvalitātes un studentu atbalsta ziņā. Redzot audzēkņu rezultātus un to, cik pieprasītas kļuvušas šādas mācības reģionā, saprotu, ka Balvos tāda vieta tiešām bija vajadzīga. Un es joprojām ar lielu prieku turpinu darīt to, ko daru, – attīstīt nozari un palīdzēt cilvēkiem apgūt profesiju, kas var kļūt par sirdslietu.

Kā kļūt par izcilu manikīra speciālistu?

– Daudzi domā, ka radošums ir galvenais aspekts, bet patiesībā ļoti nozīmīga ir tehniskā puse. Talants bez disciplīnas reti dod labu rezultātu. Savukārt cilvēks, kurš mācās, trenējas un pilnveidojas, var sasniegt izcilību arī tad, ja sākumā jutās viduvējs. Par sevi noteikti neteiktu, ka tas ir mans talants, bet gan darbs, ko esmu ieguldījusi vairāk nekā 10 gadu garumā. Te uzsveru vēlmi mācīties, pilnveidoties un neapstāties – izvirzītās ambīcijas, kas sagādā gandarījumu par savu darbu. Šajā profesijā esmu iemācījusies neiedalīt speciālistus parastos vai lieliskos meistaros, jo katram ir sava stiprā puse, sava niša, bet apmierināts klients ir meistara patiesā alga. Arī es sāku ar mazumu. Uzskatu, ka katrs meistars ir kolēģis, nevis konkurents. Manuprāt, vēlme pārvarēt šķēršļus norāda uz to, ka cilvēks būs lielisks speciālists – viņš jau no pirmās dienas pierāda sev un citiem, ka gatavs ieguldīties. Attālums var būt izaicinājums, bet tas nekad nevar apturēt degsmi. Ja sirdī ir aicinājums un rokās – pacietība, tad visas durvis ir atvērtas.

Kā atpūšaties un pavadāt savu brīvo laiku?

– Pat brīvajos brīžos turpinu apgūt jaunas prasmes: sekoju meistarklasēm, vebināriem, piedalos profesionālās apmācībās. Tas ne tikai paplašina manas tehniskās zināšanas, bet arī rada radošu impulsu. Mācības dod sajūtu, ka nepārtraukti augu ne tikai kā meistare, bet arī kā cilvēks. Pāris reizes gadā cenšos doties ceļojumos – tie nav tikai atpūtas braucieni, bet arī iedvesmas avots: jaunas kultūras, krāsas, arhitektūra un dabas ainavas mani motivē un paplašina skatījumu, kā arī uzlādē radošo bateriju. Ģimene atgādina, kāpēc es daru to, ko daru – tas ir mans atspēriena punkts. Katrs smaids, katra saruna ar tuvajiem cilvēkiem ir ļoti svarīga. Šis atbalsts un saikne ar ģimeni man dod stabilitāti un prieku.

Izzinoša tikšanās ar biškopi

Kā rodas un garšo medus?

Aija Socka

Lai pirmsskolas izglītības iestāžu bērni un skolēni uzzinātu par medu un citiem biškopības produktiem, izglītības iestādes gada nogalē vērušas durvis “Eiropas medus brokastīm”. Aizvadītajā nedēļā pabijām vienā no nodarbībām Balvu sākumskolā, kur noritēja tikšanās ar biškopi Aivaru Zaikovski.

Kā tikšanās laikā uzsvēra A.Zaikovskis, no bitēm nav jābaidās, bet ir jāuzmanās. Stāstot par bitēm, viņš skolēniem jautāja, piemēram, cik bitēm ir kāju (sešas), cik malu ir vienai vaska šūnai (sešas), ko bites ņem no ziediem (ziedputekšņus un nektāru) un citu. Jāatzīst, ka uz dažiem jautājumiem skolēni sniedza precīzas atbildes. Viens no saldākajiem jautājumiem bija par to, kā lietot medu uzturā. Iespējams, skolēni ieklausījās biškopja padomā un brokastīs lieto medu, kas viņiem, pēc A.Zaikovska vārdiem, dāvās enerģiju tik lielā mērā, ka stundās nenāks miegs un būs izcili rezultāti mācībās. Nodarībā skolēni mēģināja atpazīt nektāraugus, kas bija redzami uz ekrāna. Savukārt, aplūkojot medus burciņas ar medu, viņi pārliecinājās, ka salda un vērtīgais bišu produkts var būt no izteikti gaiša līdz tumši brūnam. Medus krāsa, kā skaidroja biškopis, rodas no ziediem, ko apciemo bites. Piemēram, liepziedu medus ir viens no gaišākajiem, savukārt griķu medus – tumšs. “Pēc 3–4 mēnešiem medus kristalizējas, tautā saka – cukurojas. Ko darīt, ja ziemā gribas šķidru medu, bet tas ir kristalizējies?” taujāja biškopis. Medus burciņu var ielikt katlā ar ūdeni (temperatūra līdz 30–40 grādiem) vai uzlikt uz mūriša un pasildīt, bet nepārkarsēt, jo tad medus var zaudēt bioloģisko vērtību.

Foto - A. Kirsanovs

Gandarīti par tikšanos. Skolēni pielaikvoja biškopja cepuri jeb masku, kas dravā ļauj droši darboties pie bitēm. Uzmanītie nodarbības dalībnieki atzina, ka biškopja stāstījums šķita interesants, tikšanās ļoti patika. Daži pat dalījās atmiņās, kad laukos redzējuši dzīvas bites vai saņēmuši to dzēlienus.

Foto - A. Kirsanovs

Stāsta par medus rāmišiem. Lai darbotos dravā, kā skaidroja A.Zaikovskis, jābūt galdnieka un citu profesiju iemaņām. Ja ir 1-3 bišu saimes, nepieciešamās lietas var nopirkt veikalā, bet, ja drava ir liela, biškopis daudz lietas, tostarp rāmišus, izgatavo pats. Rāmiņi, pirms tas nonāk pie bitēm, ieliek stieplītes un uzliek vaska mākslīgās šūnas.

Aplūko sveces un silikona formiņas. Vasku var izmantot, piemēram, sveču liešanā. Lai iegūtu bišu vaska sveces, silikona formiņās ievieto degli, ielej izkausētu vasku un aptin tās ar gumijām. Savukārt vienkāršākais sveču iegūšanas veids ir no vaska mākslīgo šūnu plāksnēm – tās sagriež strēmelītēs, ieliek degli, cieši sarullē, un svece gatava.

Dūmkanna jeb dūmenis. Lai biškopis varētu iet pie bitēm, viņam vajadzīgs gan atbilstošs apģērbs, gan inventārs. Dūmkannas dūmus izmanto, lai bites nomierinātu. “Kad bitēm 2–3 reizes uzpūš dūmus, viņas kļūst mierīgākas un dodas pie medus, jo domā, ka būs ugunsgrēks. Bites paņem rezervei medu, lai varētu kādu laiku izdzīvot,” skaidroja biškopis. Bērni arī uzzināja, kā iedarbina dūmeni. Proti, dūmkannā ievieto un aizdedzina papīru, bet virsū uzber praulus. Kas ir prauli? Tos iegūst no veca, satrunējuša koka. “Tas ir dabīgs materiāls, ko salasa mežā, bet mājās izžāvē. Prauli nedeg, tie gruzd,” pastāstīja A.Zaikovskis. Dodoties pie bitēm, viņš ņem līdzi arī birstīti, ar ko uzmanīgi, lai nesavainotu, noslauka čaklos kukaiņšus no medus rāmišiem.

Foto - A. Kirsanovs

Foto - A. Kirsanovs

Degustācija. Nodarībā skolēni labprāt pagaršoja medu no dažādiem nektāraugiem – griķu, liepziedu un dažādu ziedu. Ar to, ka bites uz stropu atnes nektāru un saliek šūnās, medus iegūšanas process nebeidzas. Kā bērni uzzināja nodarbībā, ja biškopis izņems rāmiņi ar svaigo nektāru, tad, apgriežot rāmiņi otrādi, nektārs tecēs ārā, jo nav nogatavināts. Bitēm, kā izrādās, aizmugurē ir mazāki spārni, ar ko viņas viedina un žāvē nektāru, kas vairāku dienu laikā sāk sabiezēt un pārvēršas par medu. Kad medus ir nogatavināts, bites aizvāko medus šūnas ar vaska kārtiņu.

Foto - A. Kirsanovs

Cik sver bišu vaska ritulis? Kā skaidroja biškopis, vasku ražo tikai tās bites, kuras tikko izšķīlušās un pirmās desmit dienas dzīvo stropā. Viena bite var saražot 0,5 gramus vaska. Vienā saimē dzīvo aptuveni 30 000 bišu. Savukārt biškopis iegūst vasku, kad pārkausē vecās šūnas. Nodarībā četriem brīvprātīgajiem skolēniem, turot rokās vaska rituli, vajadzēja noteikt, cik kilogramus tas sver. Mazliet apdomas, minējumu, un pareizā atbilde bija klāt.

Foto - A. Kirsanovs

Notikums

Baltinavā atklāj piemiņas plāksni

Irēna Tušinska

28.novembrī Baltinavā atklāja 1941.gada 12.augustā nogalināto ebreju piemiņas plāksni. Pasākuma laikā ar uzrunām bojāgājušo piemiņu godināja Baltinavas pagastu apvienības, Baltinavas muzeja, novada domes, Rēzeknes ebreju draudzes un Baltinavas vidusskolas pārstāvji.

Līdz 1941.gadam Baltinavas ebreju kopiena bija liela un spēcīga, ar savām tradīcijām, kultūru un ietekmi uz Baltinavas iedzīvotāju sadzīvi. Ebreju kopiena palīdzēja veidot pagasta vēsturi un veicināja attīstību. Taču 1941.gada traģisko notikumu rezultātā, kad noslepkavoja vairumu ebreju ģimeņu, Baltinavas ebreju kopiena tika iznīcināta. Baltinavas apvienības pārvaldes vadītāja Sarmīte Tabore, atklājot piemiņas plāksni, teica: “Kopš 1941. gada jūlija un augusta notikumiem ebreju kā tautības vairs nav starp mums. Lielākā daļa tika izvesta un viena daļa tika aizvesta uz Balasta purva mežiem un noslepkavota.” S.Tabore atklāja, ka šī gada februārī saņēmusi vēstuli no ASV pilsoņa Veina Vizara, kurš rakstīja, ka ir Baltinavas ebreju pēctecis: “Viņa vectēvs emigrējis uz ASV 1909. gadā. Viens dzimtas atzars tālāk veidojies ASV, bet otrs palicis Baltinavā, un 1941.gadā Baltinavā dzīvojuši aptuveni 50 Vizaru dzimtas cilvēki. Viņš vērsās pie Baltinavas apvienības pārvaldes, lai palīdzam uzstādīt piemiņas plāksni viņa piederīgajiem, kuri tika noslepkavoti Baltinavā.” Desmit mēnešu periodā, ikdienā sarakstoties, piepalīdzot muzeja darbiniekiem un izvēloties vietu, ideja par šādu plāksni nobrieda un nostiprinājās. Izrādās, ka ideja muzeja skvērā izveidot piemiņas vietu nogalinātajiem ebrejiem radās jau 1998.gadā, taču tobrīd tam nepietika vēsturisko izpētes materiālu. “Šogad, sadarbojoties Baltinavas apvienības pārvaldei, Baltinavas muzejam un Veinam Vizaram, šāda piemiņas plāksne ir tapusi,” gandarījumu pauda S.Tabore, piebilstot, ka vakar saņēmusi sveicienus visai baltinaviešu kopienai no V. Vizara un 17 viņa ģimenes locekļiem, kuri bija sapulcējušies uz Pateicības dienas svinībām: “Viņi pateicās par ieguldīto darbu, lai taptu šī plāksne. Veins Vizars rakstīja, ka par šiem notikumiem jāzina arī jaunajai paaudzei, lai, ejot garām, cilvēki apdomājas, līdz kam var novest nepārdomāta

politiķu rīcība un viņu slimīgās ambīcijas, cik trausla ir cilvēka dzīvība, kad nogalina bērnus, sirmgalvjus, vīriešus un sievietes bez pamatojuma. Arī plāksnē ierakstīti vārdi: “Viņi tika noslepkavoti tikai tāpēc, ka bija ebreji.” Mums jābūt ļoti piesardzīgiem, lai nekad vairs cilvēkiem nenāktos sanākt kopā, atklājot šāda veida plāksni, uz kuras rakstīts: “Tika nogalināti tikai tāpēc, ka bija latvieši, tikai tāpēc, ka bija krievi, ukraiņi vai poļi.” S.Tabore solīja, ka apvienības pārvalde uzņemsies arī turpmākās rūpes par piemiņas vietas sakopšanu un uzturēšanu.

Savukārt Baltinavas muzeja vadītāja Antra Keiša atklāja, ka piemiņas plāksne uzstādīta pie bijušā mirtiesas nama, kur 1941.gada 11.augustā tika sadzītas 23 Baltinavas ebreju ģimenes, kopā 105 cilvēki, kuri 12.augustā tika noslepkavoti Balasta purva mežā, netālu no Abrenes. Muzeja darbinieces izpētījušas, ka ebreju kopiena Baltinavā uzplauka 19.gadsimta beigās un 1926.gadā te dzīvoja jau 2021 ebreju tautības pārstāvis. Viņi bija izveidojuši kopības apziņu ar latviešiem, apgūstot latviešu valodu un aktīvi iesaistoties pagasta dzīvē, līdz 1941.gada 12.augustā viņu dzīves aprāva slepkavu lodes. Pasākuma laikā tika nosauktas visas todien nogalināto ebreju ģimenes, kā arī ebreji, kurus nošāva 1941.gada 19.jūlijā Svētūnes karjerā.

Pēc klusuma brīža piemiņas plāksni atklāja viens no Baltinavas ebreju pēctējiem – Suhobokova kungs. Vēršoties pie klātesošajiem, viņš teica: “Sarakstē ar V.Vizara kungu uzzināju par viņa ģimeni un to, ka 1941.gadā liela daļa no viņiem tika iznīcināti tikai par to, ka bija ebreji. Ne slikti, ne labi, bet tikai tāpēc, ka bija ebreji. Mēs dzīvojam ļoti neparastos

Foto - A. Kirsanovs

Ebreji bija daļa Baltinavas vēstures. Godinot 1941.gadā nošauto ebreju piemiņu, Baltinavā atklāta piemiņas plāksne.

laikos, bet galvenais ir cilvēkiem saglabāt cilvēcību. No Rēzeknes, Latgales un visas Latvijas ebreju draudzes saku lielu paldies par šo pasākumu un šīs piemiņas vietas izveidošanu. Paldies Baltinavas apvienības vadītājam, muzeja darbiniekiem un visiem klātesošajiem. Prieks, ka šeit atnākuši arī daudzi jaunieši, jo zināt vēsturi ir ļoti svarīgi.”

Sapulcējušos uzrunāja arī Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Mežale, kura pauda cerību, ka vairs nekad nenāksies piedzīvot šādus notikumus. Pašvaldības vārdā viņa pateicās cilvēkiem, kuri šādas piemiņas vietas kopj, solot arī pašvaldības atbalstu.

Baltinavas vidusskolas skolotāju un skolēnu vārdā klātesošos uzrunāja vidusskolas direktors Imants Slišāns, uzsverot, cik svarīgi jaunajai paaudzei zināt savas zemes vēsturi un šīs vēstures vīstārgiskākos notikumus. “Šodien varam tikai lūgt Dievu, lai nekas tāds neatkārtotos,” teica skolas direktors.

Apmeklē gan bērni, gan pieaugušie

Stāsta par dvēseļu ceļiem

Aija Socka

Baltinavas bibliotēkā ik mēnesi gan mazus, gan lielus apmeklētājus gaida jaunumi, pārsteigumi vai citi patikami notikumi. Aizvadītajā mēnesī, piemēram, kopā ar iedzīvotājiem bibliotēkas vadītāja SARMĪTE BUKŠA izveidoja lūgšanu grāmatu izstādi.

Aplūkojamas senču grāmatas

Bibliotēkas vadītāja stāsta, ka muzejā izvietotas 62 senas lūgšanu grāmatas, svētbildītes, rožukronis, turklāt apmeklētāji var aplūkot 200 gadus senu Bībeli, kas nākusi no Ināras Keišas mājām. Tā savulaik iegādāta tirgū par 25 rubļiem un izdota 1825.gadā: “Lūgšanu jeb pātaru grāmatas stāsta par dvēseļu ceļu caur laikmetiem, par klusām cerībām, lūgsnām, valodu, kultūru, reliģijas attīstību un ticības mantojumu no sendienām līdz mūsdienām. Daudzu paaudžu rokas ir pieskārušās šīm grāmatām, daudzas rokas tās saudzīgi turējušas un glabājušas.” Izstādei senču lūgšanu grāmatas, ar roku rakstītas dziesmas un svētbildītes piedāvāja Marita Kušnīre, Iveta Gabrāne, Emerita Brenčeva, Ināra Keiša. Arī Velta Mītke piedāvāja izstādei no paaudzes paaudzē saglabātas lūgšanu grāmatas un citus priekšmetus: “Tie ir no mammas, kā arī mantoti no vecmammās māsas, ko savukārt viņas mantojušas no saviem priekštečiem: sens rožukronis, dažādi krustiņi, škapleriši, značkas, obrāziņi. Jau lietu nosaukumi vien ir izstādes vērti, mūsdienās reti kurš jaunais zina, kas tas vispār ir. Vērtība ir tieši tajā, ka tā ir vēsture, kas un kā bija. Pati vēl arvien lietoju vienu no grāmatiņām, kurā ir lūgšanas par mirušajiem jeb saļmes. Paldies bibliotekārei Sarmītei par izstādes organizēšanu!” Arī bibliotēkas vadītāja piekrīt, ka tā ir ļoti svētīga izstāde, kas izveidota ar domu atdot godu mūsu senčiem. Aplū-

Foto - no personīgā arhīva

Ticības mantojums. Izstādes darbi vēsta par vecākiem un vecvecākiem, par lietām, kas pārdzīvo dažādas varas un iekārtas.

kojamie darbi, kā teic S.Bukša, ir burvīgs dvēselisks baudījums ikvienam, lai mīlestībā, sapratnē un piedošanā uzsāktu Adventes laiku.

Skata izstādi un izvēlas lasāmvielu

Bibliotēkai izveidojusies jauka, sirsnīga un produktīva sadarbība ar Baltinavas pirmsskolas izglītības bērniem, kas ir bieži ciemiņi ne tikai kā lasītāji, bet arī izstāžu vērotāji. Aizvadītajā mēnesī bibliotēkā ciemojās Baltinavas pirmsskolas izglītības 4–5-gadīgie bērni ar skolotāju Jeļenu un skolotājas palīdzi Anitu. Mazie ciemiņi izvēlējās nākamo “Bērnu žūrijas” grāmatu. Šī tikšanās, kā atzīst bibliotēkas vadītāja, bija maza svētku diena, jo bērnu smiekli, jautājumi un prieks padarīja bibliotēku gaišu un mīlestības piepildītu. “Priecēja atsauksmes par grāmatām, kas ir interesantas, pamācošas un piedzīvojumiem bagātas,” atklāja S.Bukša, piebilstot, ka uz tikšanos bibliotēkā bērni nāk ar patikamu pārsteigumu – pašu zīmētiem vai krāsotiem darbiem, kas tapuši izlasītās literatūras ietekmē.

Īsumā

Aicina skolēnus piedalīties konkursā

Ir izsludināts radošs konkurss “Šodien laukos” 8–11 gadus veciem skolēniem. Šī gada konkursa tēma “Lauki, meži un ūdeņi – mūsu laba vēlējumi Latvijai 2026.gadā”.

Konkursa rīkotāji aicina bērnus domāt par Latvijas dabu, cilvēku darbu un nākotni laukos. 8–11 gadus veci bērni var izpausties vizuāli un radoši – veidojot, līmējot, zīmējot un kopā ar klasesbiedriem radot savu redzējumu par Latvijas nākotni laukos.

“Mēs vēlamies, lai skolēni iedziļinās, domā un sapņo par to, kāda būs Latvija 2026.gadā un turpmāk, tā viņi paši varēs palīdzēt laukiem augt un attīstīties. Jo tieši bērnu idejas un iztēle veido mūsu nākotni – nākotni, kurā Latvija ir zaļa, dzīva un stipra,” informē konkursa organizatori.

* Konkursa uzdevums: komandām jāizveido fotokolāža A3 formātā, kas attēlo novēlējumu Latvijai nākamajam gadam, domājot par lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozaru attīstību un cilvēku darbu tajās.

* Norādes: kolāžā jāiekļauj vismaz viens elements no katras nozares; var izmantot izgrieztus attēlus no žurnāliem, izdrukas, savas fotogrāfijas, zīmējumus vai dabas materiālus; novēlējumu var papildināt ar īsām frāzēm vai vārdiem.

* Individuālais uzdevums: dalībnieks uz nelielas kartītes (piemēram, A6 vai krāsainas lapiņas) uzzīmē vienu novēlējumu Latvijai nākamajā gadā, kas saistīts ar lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozaru attīstību, un kartītē ieraksta novēlējumu.

* Pēc izvēles komanda/individuālais dalībnieks īsi (30 sekundes) prezentē savu darbu un izsaka novēlējumu skaļi.

Konkursa noslēgumā apbalvos sešus labākos dalībniekus, piešķirot vērtīgas veicināšanas balvas. Piedaloties individuāli: 1.vieta – balva 100 eiro vērtībā; 2.vieta – balva 70 eiro vērtībā; 3.vieta – balva 50 eiro vērtībā. Piedaloties grupā vai kolektīvā: 1.vieta – balva 160 eiro vērtībā; 2.vieta – balva 80 eiro vērtībā; 3.vieta – balva 60 eiro vērtībā.

Konkurss norisinās līdz 11.decembrim, darbi jāšūta uz e-pasta adresi: sodienlaukos@llkc.lv, un, lai konkursā reģistrētos, jāaizpilda dalībnieka (komandas vai individuāla) reģistrācijas anketa (pieejama www.llkc.lv).

Balvu Teritoriālajā invalīdu biedrībā

Dāvina sponsoriem Adventes vainagus

Irēna Tušinska

Aizvadītajā nedēļā, rosīgi darbojoties, Balvu Teritoriālās invalīdu biedrības dalībnieces izgatavoja 11 skaistus Adventes vainagus, ko Pirmajā adventē dāvināja atbalstītājiem dažādās Latvijas pilsētās. Vainagi aizceļoja uz Rīgu, Smilteni un citām vietām, tostarp arī uz veikaliem “Maxima” un “Rimi”. Pašu rokām darinātos vainagus dāvanā saņēma arī uzņēmums “Senda Dz” un Balvu evaņģēliski luteriskā baznīca, kā arī citi biedrības atbalstītāji. Pirms ziemas sirsnīgākajiem svētkiem čaklās rokdarbnieces neaizmīrsa arī par savu telpu un pagalma rotāšanu.

Pagājušo piektdien vienā no radošajām darbnīcām, kas aizvadītajā nedēļā notika Balvu Teritoriālajā invalīdu biedrībā, rokdarbnieces steidza izgatavot vēl pēdējos vainagus, ko dāvināt biedrības tuvākajiem draugiem, kā arī parūpējās par sava pagalma dekorēšanu. Nedēļas laikā kopīgiem spēkiem čaklās sievietes uzmeistarējušas vairāk nekā desmit atšķirīgus, dažādiem Ziemassvētku simboliem un atribūtiem rotātus Adventes vainagus. Visas darbnīcas dalībnieces apgalvoja, ka arī mājās pirmās svecītes iedegšanu gaida pašu darināti Adventes vainadziņi.

Biedrības priekšsēdētāja Marija Duļbinska uzskata, ka klusais Adventes laiks ir piemērots brīdis, lai apstātos savā skrējienā un ieklausītos dvēselē: “Tāpēc arī gribējām iepriecināt savus sponsorus, ļaut viņiem mazliet atvilkt elpu no darba skrējiena. Jo viss, ko viņi dara mūsu labā, nosūtot mums ziedojumus, prasa papildus laiku un pūles klāt pie viņu ikdienas darba pienākumiem. Esam viņiem ļoti, ļoti pateicīgi.”

Žiguriete AGNESE VALTERE pastāstīja, ka Ziemassvētku gaidīšanas laiks viņai ir īpaši rosīgs. Arī šogad sieviete paguvusi piedalīties pagastā rīkotajā sveču liešanas darbnīcā, bet piektdien vakarā kopā ar ciema iedzīvotājiem gatavojās darināt Adventes vainagus. Agnese uzskata, ka Ziemassvētki ir laiks, kas jāpavada kopā ar ģimeni: “Cepam piparkūkas, dažas dienas pirms svētkiem visi kopā izvēlamies eglīti un to izrotājam, lai tā sagaidītu arī 4.janvāri, kad dēls svin savu dzimšanas dienu.”

Būdama pareizticīgā, MATRJONA BLEILE šos svētkus svin pat divas reizes: “Mans vīrs, ar kuru kopā dzīvojam jau 53 gadus, ir vācietis, tāpēc svinam gan katoļu, gan pareizticīgo Ziemassvētkus. Pie mums parasti atbrauc bērni un mazbērni. Šogad viņi sola atbraukt pareizticīgo Ziemassvētkos janvāra sākumā.”

Savukārt trīs meitu mamma VALIJA LOČMELE no Rugājiem šos sirsnīgos svētkus svin kopā ar meitām, mazdēliem un mazmeitiņām: “Kopā klājam svētku galdu, bērni skaita dzejolišus, dejo, dzied, spēlē uz mūzikas instrumentiem.” Valijai šī gada nogale ir bijusi īpaši svētkiem bagāta, jo 12. novembrī nosvinēta 70 gadu jubileja, un arī vecākā meita nesen atzīmēja savu dzimšanas dienu. Valijai ļoti patīk piedalīties invalīdu biedrības rīkotajās aktivitātēs: “Marija, Terēze un Velta par mums rūpējas. Invalīdu biedrība man ir kā ģimene. Darbojoties kopā, izjūtu morālu atbalstu, kas man ļoti palīdz.” Katru otrdienu Valija ierodas biedrības telpās, lai piedalītos kādā aktivitātē vai arī uzspēlētu “Uno” spēli: “Draudzējāties arī ar Alūksnes, Gulbenes invalīdu biedrībām, braucam ciemos. Gribu pateikt lielu paldies mūsu vadītājai Marijai, kura ir apbrīnojams cilvēks un palīdz visam mūsu lielajam kolektīvam.”

Arī divu meitu mamma un sešu mazbērnu vecmamma JEKATERINA MEŽALE ar prieku gaida šos svētkus: “Esmu pareizticīgā, bet mani znoti ir katoļi, tāpēc svinam abus Ziemassvētkus. Sanākam kopā. Mani atved, jo grūti staigāt. Aizejam uz baznīcu. Pareizticīgo dievnamu apmeklēju diezgan bieži.” Jekaterina atklāj, ka savulaik mācījusies floristikas kursus, tādēļ Adventes vainagu izgatavošana viņai sagādā prieku: “Patīk to darīt, kaut arī rokas ir saskrāpētas. Vismaz nav jāsež mājās, citādi sākas depresija. Nesen atkapos pēc ilgas slimības un atkal varu sākt kaut ko darīt.”

Balvu Teritoriālās invalīdu biedrības priekšsēdētāja MARIJA DUĻBINSKA atklāj, ka pirms Ziemassvētkiem, 3.decembrī, gaidāmi vēl vieni svētki – Starptautiskā diena cilvēkiem ar invaliditāti. “Biedrība dibināta 1995.gadā, tāpēc šogad tai apriņ 30 gadi. Lielo jubileju gribam atzīmēt, aicinot cilvēkus uz sarunu, īpaši to valsts iestāžu darbiniekus, kas sniedz atbalstu cilvēkiem ar invaliditāti. Tie ir VSAA, uzņēmuma “Vaivaru tehniskie palīgīdzekļi” un arī Balvu novada pašvaldības pārstāvji. Gribam runāt par lietām, kas mums ir

Foto - I.Tušinska

Kopā darbs sokas raiti. Piektdien Balvu Teritoriālās invalīdu biedrības sievietes (no kreisās) Valija Ločmele, Larisa Andrejeva, Jekaterina Mežale, Sandra Konivāle, Matrjona Bleile, Agnese Valtere, Velta Gavrijušenkova, Inta Duba, Lina Čupčika un Marija Duļbinska steidza pabeigt pēdējos Adventes vainagus, ko dāvināt biedrības atbalstītājiem.

Foto - I.Tušinska

Darbiņi rosās. Larisa Andrejeva (pirmā no kreisās), kura invalīdu biedrību apmeklē vismaz divas reizes nedēļā, svin divus Ziemassvētkus. Katoļu Ziemassvētkos viņa dodas pie meitas, znota un mazbērniem uz Rīgu: “Kopā klājam svētku galdu. Parasti atvedu divas somas ar sava dārza labumiem. Mazbērniņi arī mani gaida. Dāvinām dāvanas.” Savukārt pareizticīgo Ziemassvētkus visu trīs bērnu ģimenes kopā svin Balvos – dodas uz baznīcu, apdāvinās un mīlojas ar gardumiem. Larisa lepojas, ka jau izgreznējusi arī savu māju: “Vainagi sakārti arī uz durvīm. Kaimiņu meitenes, ejot garām, priecājas.”

Foto - I.Tušinska

Izvēlas piemērotus dekorus. Sievietes cenšas padarīt Adventes vainagus īpaši skaistus, izmantojot atbilstošus dekorus, piemēram, šie rūķi ir kā izkāpuši no Ziemassvētku pasakas.

Foto - I.Tušinska

Izgrezno soliņu. Piektdien biedrības sievietes steidza izgreznēt arī soliņu, kas ikdienā atrodas pie ēkas ieejas.

Foto - I.Tušinska

Zināšanas palīdz. Lina Čupčika, kura savulaik skolā mācījusies floristiku, bija viena no galvenajām ideju ģeneratorēm. Viņa ieteica dažādus radošus risinājumus, kā vainagus padarīt vēl krāšņākus: “Agrāk izgatavojām tos tikai no sūnām un siena. Nolēmām kaut ko mainīt un tagad vainagus darinām no egļu un priežu zariem.”

Sapņiem nav derīguma termiņa – jauns sākums iespējams jebkurā vecumā

Skaidrīte Gugāne

7.novembrī Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā (BPVV) tika aizvadīts sirsnīgs izlaidums “Kad rūpes kļūst par ziediem”. Tas iezīmēja jauna posma sākumu 12 audzēkņu dzīvē. Svinīgā ceremonijā diplomus par profesionālās vidējās izglītības apguvi programmā “Bērnu aprūpe” kvalifikācijā “Auklis” saņēma divpadsmit mērķtiecīgas un zinātkāras sievietes.

Izlaiduma vadītāja, skolotāja Arnita Gaiduka, uzrunājot absolventes, izmantoja ziedu simboliku, lai raksturotu viņu aicinājumu. “Ziedi simbolizē gādību un mīlestību. To mīlestību, kas aug no sirds,” viņa teica. “Jūs esat līdzīgas brīnišķīgiem ziediem. Lai šis izlaidums ir sākums ceļam, kurā rūpes, pacietība un sirdssiltums kļūst par ikdienu. Lai tas ir sākums ceļam, kurā jūs mazajiem cilvēkiem palīdzēsiet uzplaukt par visskaistākajiem nākotnes ziediem. Labas domas un labi vārdi dod spēku. Lai tie ir kā ceļmaize jums šajā skaistajā dienā.”

Profesionālās izglītības programma “Bērnu aprūpe” audzēknes sagatavo darbam, kas prasa ne tikai zināšanas, bet arī lielu sirdsgudrību. “Šis izlaidums katru gadu ir ļoti sirsnīgs, ļoti gaidīts. Šī izlaiduma tēma “Kad rūpes kļūst par ziediem” nav tikai skaisti vārdi, bet apliecinājums tam, ko jūs pusotra gada laikā esat ieguvušas, izejot praksi bērnudārzos un invalīdu biedrībā. Kad jūs aizstāvējāt praksi, stāstot par savu pieredzi, no jums staroja sirdssiltums, mīlestība un atbildība. Mīlot bērnus, mēs palīdzam arī sabiedrībai kļūt daudz labākai. Es ticu, ka jūs būsiet brīnišķīgas sava darba darītājas, motivēsiet pārējos un neapstāsieties pie sasniegtā,” vēlēja skolas direktore Biruta Vizule. Viņa atklāja, ka programmai “Bērnu aprūpe” šis jau ir 8.izlaidums, un arī šogad – jau 9.gadu – BPVV to turpina apgūt jauni un drosmīgi cilvēki. Un viņiem palīdz skolotāja Skaidrīte Veina, kura prot ieraudzīt katrā no saviem audzēkņiem to labāko, prot paslavēt un pacelt viņu pašapziņu. Turklāt skolotāja S.Veina palīdz pilnveidot radošumu, spēju izpausties ne tikai auklītēm, bet arī citiem BPVV audzēkņiem. Uzrunājot absolventes, S.Veina uzsvēra vārdu ‘apzinātība’: “Lai visu, ko jūs darāt, jūs apzināties, kāpēc to darāt. Es vēlos, lai jūs visu darāt ar atbildību, jo katra darbība noved pie kādām sekām.” Kā nākamo vērtību skolotāja minēja ieklausīšanos un sadzirdēšanu: “Sadzirdiet savus auklējamus bērnus, sadzirdiet savas mammas un tētus, vectēvus un visus, kuri grib kaut ko teikt. Visu dariet ar prieku un mīlestību! Un, ja arī kaut kas neizdosies, mīlestība vienmēr tiks novērtēta!”

Noslēgumā skolotāja Arnita Gaiduka vēlreiz uzrunāja absolventes, akcentējot, ka darbs ar bērniem ir mūžīga vērtība. Apgūstot programmu “Bērnu aprūpe”, absolventes ieguva ne tikai jaunas zināšanas, bet arī dziļāk apguva prasmi bērnam redzēt cilvēku. Viņas iemācījās dāvēt siltumu, rūpes un mīlestību. Tās ir vērtības, kas nāk no mūsu tautas. “Lai šīs vērtības, kas sakņojas jūsu sirdīs, nākotnē plaukst tikpat skaisti kā ziedi, ko šodien saņemsiet. Lai šie ziedi plaukst ģimenē, darbā un arī dzīvē,” vēlēja A.Gaiduka.

Sirsnīgi aplausi. Viesi – draugi, radi un skolotāji – sveica absolventes BPVV izlaidumā “Kad rūpes kļūst par ziediem”.

Foto – L.E.Panga

Mācieties nekad nav par vēlu! Foto 1.rindā (no kreisās) absolventes Ērika Kalacka, Vida Zelča, Ērika Bratuška, Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Mežale, BPVV direktore Biruta Vizule, skolotāja Skaidrīte Veina, absolventes Viktorija Kozlovskā, Santija Ūdrēna, Aija Locāne, Inese Kudure, 2.rindā – Elīza Šķēle, Lelde Niedra, Nellija Strupka-Slišāne, 3.rindā – Marina Žvirble, Elīna Usāne. Pirms kopīgā fotomirklā absolventi, sakot paldies vārdus, atzina, ka skolotāji ir kā pacietīgi ceļabiedri zināšanu iegūšanas ceļā: “Zināms, ka nebija viegli – stundas vēlu vakarā, noguruši skolēni, kuri visi bija pēc darba, kafijas krūzes un daudzi: “Vēl tikai vienu jautājumu, skolotāj!” Bet jūs bijāt šeit ar sapratni, vienmēr ar humoru un spēju pielāgoties un mūs motivēt. Paldies par pacietību, par atbalstu un par ticību, ka mēs to varam! Paldies, ka dalījāties savā pieredzē ne tikai grāmatu, bet arī dzīves gudrībās. Paldies par siltumu, iedvesmu un cilvēcību, kas palīdzēja turpināt pat tad, kad bija ļoti grūti! Jūs palīdzējāt mums pierādīt, ka sapņiem nav derīguma termiņa un ka jauns sākums iespējams jebkurā vecumā.”

Foto – L.E.Panga

Foto – L.E.Panga

Labā vēlējumi. Izlaidumu vadīja skolotāja Arnita Gaiduka. “Katrs cilvēks ir kā atšķirīgs zieds. Paldies visiem, kas šo dienu darīja iespējamu!” pasākuma noslēgumā viņa pateicās pedagogiem, absolventēm un viņu ģimenēm, jo tieši tie cilvēki bija svarīgākie, kuri mācīja, atbalstīja un iedrošināja pusotra gada laikā.

Muzikālus sveicienus dāvā “Bērnu aprūpes” 1.kursa audzēkņi. Viena no dziesmām, ko viņi izpildīja, bija Renāra Kaupera “Mana dziesma”. Tā atgādina par piederību un mīlestību pret cilvēkiem, pret mūsu zemi Latviju, no kurienes mēs visi nākam.

Audzēkņu darbi. Mācību priekšmeta ‘rokdarbi – rotaļlietu izgatavošana’ skolotāja S.Veina pastāstīja, ka audzēknes stundās atkārtoja, kādus rokdarbus prot izdarīt, un pielietoja šīs zināšanas praksē. Tā bija adīšana, tamborēšana, šūšana. Rotaļlietas izgatavotas tā, lai tās varētu pielietot dažādos mācību veidos un paredzētas bērniem no mazotnes līdz pat skolas vecumam. Šī izlaiduma absolventes izgatavoja zirdziņus, maskas, mikstās grāmatīņas, metamos kauliņus, sveicināšanās kvadrātiņus, roku lelles un daudz ko citu. S.Veina atklāja, ka, piemēram, attīstotajā tāfelītē izmantotas detaļas, kādas grib, lai bērns neizmanto ikdienā mājās, tomēr svarīgi iemācīt viņam apgūt konkrētās prasmes – atvērt krampīti, sašņorēt šņores, aizpogāt pogas, iemācīties pulksteni... Vēl skolotāja pastāstīja, ka programmā “Bērnu aprūpe” apgūst arī mācību priekšmetu ‘bērnu radošās darbības, kustību aktivitāšu un brīvā laika organizēšana’. Tas nozīmē, ka programmas “Bērnu aprūpe” audzēkņi mācās, kā plānot un organizēt svētkus, kā pētīt dabu, kā mācīt rēķināšanu, apgūst folkloras pamatus, lasīt mācīšanu, teātra mākslu un vēl daudz ko citu.

Absolventes uzrunā Aija Mežale. Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece sociālās, izglītības, kultūras un sporta attīstības jautājumos atzina, ka programma “Bērnu aprūpe”, ko BPVV apgūst cilvēki dažādos vecumos, ir kā misija: “Dzīvē nav viss tikai balts vai melns, bet ir arī vidus krāsa. Sabiedrībai ir vajadzīgi gudri, zinoši cilvēki. Jūs būsiet tas stars, kas dos bērniem labāku izglītību. Novēlu, lai paliekat ikvienam bērnam atmiņā un lai pēc gadiem divdesmit viņi jums uzzvana!”

Foto – L.E.Panga

Ziemas peldēšana

Startē pasaules kausa posmā Liepājā

Artūrs Ločmelis

Liepājā noslēdzies XVIII Latvijas atklātais ziemas peldēšanas čempionāts, kas šogad vēju pilsētai nesa īpašu godu. Proti, šis sporta pasākums ne tikai pirmo reizi notika divas dienas, bet Kurzemes pilsēta pirmo reizi kļuva arī par Starptautiskās Ziemas peldēšanas asociācijas pasaules kausa posma mājvietu.

Desmit valstis, trīs simti sportistu

Sacensības notika Beberliņu ūdenskrātuvē – speciāli izveidotā sešu celiņu baseinā astoņās pamatdisciplīnās: 25 metros brasā, 25 metros brīvajā stilā, 50 metros tauriņstilā, 50 metros brīvajā stilā, 100 metros brasā, 200 metros un 450 metros brīvajā stilā, klubu jauktajā stafetē 4x25 metros, kā arī trīs papildus disciplīnās – jauno roņu, roņu un polārlāču distancēs. Kopumā čempionātā piedalījās gandrīz 300 sportisti no desmit valstīm, ziemas peldētājiem lielākoties startējot no Latvijas, bet par uzvarām cīnījās arī dalībnieki no Lietuvas, Igaunijas, Somijas, Vācijas, Polijas, Francijas, Spānijas, Lielbritānijas un Itālijas. Turklāt Liepājā ieradās un sacensībās startēja arī Starptautiskās Ziemas peldēšanas asociācijas prezidente Marija Irjo-Koskinena, kura ir no Somijas pilsētas Oulu, kas nākamgad būs Eiropas kultūras galvaspilsēta un martā rīkos pasaules čempionātu ziemas peldēšanā. Augstais sporta pasākuma ciemiņš izteica atzinību Liepājas biedrībai “VeloRonis” par sacensību organizāciju, novērtēja čempionāta norises vietu un, ņemot vērā sacensību augsto līmeni un lielisko organizāciju, paziņoja, ka Starptautiskās Ziemas peldēšanas asociācijas pasaules kausa sezona arī nākamā gada novembrī sāksies Liepājā!

Godalgas brasa disciplīnā

Vēl jo īpašākas šīs sacensības dara fakts, ka tajās startēja arī četri ziemas peldētāji no komandas “Balvu Roņi”. Turklāt ne tikai startēja, bet guva arī starptautisku atzinību, mājup pārvedot četras medaļas – divas zelta un divas sudraba! Tā SOFIJA BLEIVE vecuma grupā “15 līdz 19 gadi” izcīnīja 1.vietu 25 metru brasa distancē, uzrādot rezultātu 38,17 sekundes. IVETA BLEIVE 25 metru brasa distancē vecuma grupā “50 līdz 54 gadi” uzrādīja rezultātu 30,31 sekunde, arī iegūstot 1.vietu. IKARS BLEIVE startēja vecuma grupā “45 līdz 49 gadi”, ar rezultātu 29,19 sekundes 25 metru brasa disciplīnā izcīnot 2.vietu. Savukārt INTA OZOLA ieguva sudraba medaļas vērtu 2.vietu vecuma grupā “55 līdz 59 gadi”, parādot rezultātu 27,55 sekundes 25 metru brasa distancē.

Kas attiecas uz citiem sportistiem, sacensībās dominēja gan ārvalstu, gan pašmāju peldētāji. Sieviešu konkurencē īpaši izcēlās Lielbritānijas pārstāve Erin Medcalf, kura uzrādīja izcilu sniegumu brīvā stila distancēs, uzvarot 25 metru, 50 metru, 200 metru un 450 metru distancēs, bet Polijas sportiste Magdalena Bielawska uzrādīja labāko rezultātu 25 metru un 100 metru brasā, kā arī 50 metru tauriņstila disciplīnās. Savukārt vīriešu konkurencē absolūts līderis bija liepājnieks Andrejs Grodzickis, kurš uzvarēja 50 metru un 200 metru brīvā stila, kā arī 50 metru tauriņstila disciplīnās. Tīkmēr garajās distancēs un brasā pārliecinoši dominēja Francijas pārstāvis Francois Xavier Filias, kurš bija ātrākais 450 metros brīvajā stilā un 100 metros brasā, kā arī izcīnīja godalgotas vietas absolūtajā vērtējumā 25 metros un 200 metros brīvajā stilā, 25 metros brasā un 50 metros tauriņstilā.

Jāpiebilst, ka jaukto stafesu peldējumā 4x25 metros uzvaru izcīnīja komanda “Olimpiskā Rezerve”. Bet tas nav viss! Sacensības Liepājā sniedza ne tikai spraigas cīņas, bet arī iedvesmojošus stāstus. Piemēram, vecākais sacensību dalībnieks, kuldīdznieks Ojārs Leikarts (90 gadi) apliecināja, ka sākt sportot nekad nav par vēlu. Pēc sešām sezonām ziemas peldēšanā viņš atzīst, ka tā nākusi par labu asinsvadiem un palīdzējusi aizmirst par krampjiem kājās!

“Balvu Roņi”. Čempionātā Liepājā Balvu pilsētas un visa novada godu pārstāvēja (attēlā – no labās puses) Inta Ozola, Sofija Bleive, Ikars Bleive un Iveta Bleive.

izdevās iekļūt labāko trijniekā, bet izcīnīt zelta medaļu, varu teikt, ka beidzot piepildījies mans lielais sapnis ziemas peldēšanā. Tas arī dod milzīgu motivāciju turpmākajām sacensībām,” priecīga par sasniegto ir balveniete. Jautāta, vai aukstais ūdens dažbrīd neliek sastingt, I.Bleive stāsta, ka pirms sacensību starta adrenalīns ir tik augsts, kad šķiet, ka ķermenis auksto ūdeni nemaz nejūt! Gandarījums ir arī par šādos pasākumos valdošo pozitīvo gaisotni, kad sportisti viens otram novēl veiksmi, ir smaidīgi un ļoti draudzīgi. Attēlā kopā ar I.Bleivi redzama 2.vietas ieguvēja Tuuli Tiirikkala no Somijas, bet 3.vietā – Gunta Ostrovska no komandas “Latvijas Ronis”. Jāpiebilst, ka grupā, kurā startēja I.Bleive, kopumā bija sešas peldētājas.

Lai skan! Ziemas peldēšanas čempionātā neizpalika arī lustīgas mūzikas skaņas, par ko parūpējās attēlā redzamais akordeonists.

Tikai uz priekšu! Aplūkojot šo attēlu, var gūt iespaidu, kāds sacensību gars valdīja ziemas peldēšanas baseinā. Jāpiebilst, ka Beberliņu ūdenskrātuvē ūdens temperatūra bija +5 līdz +6 grādu robežās.

Pēc aukstas peldes – ūdens baļļā! Čempionāts aizritēja ar plašu skatītāju atbalstu, kur sanākušajiem bija ne tikai iespēja iegādāties dažādus gardumus mājražotāju tirdziņā, bet sportistiem pēc ziemīgajām peldēm bija nodrošinātas arī karstas pirtis un ūdens baļļas.

Sports dabas apskāvienos. Šāds skats pavērās ziemas peldēšanas čempionāta dalībniekiem Beberliņu ūdenskrātuvē – profesionāli izveidots sešu celiņu baseins, ko ieskāva sportistu pārstāvēto valstu plīvojošie karogi un brīnišķīgs priežu mežs. Šķiet, startu šādā dabas stadionā būtu grūti pārspēt jebkurai sporta manēžai!

Skolēni viesojas pie uzņēmējiem

Uzņēmējdarbības mācību stunda reālos apstākļos

Irēna Tušinska

20.novembrī Viļakas vidusskolas skolēni devās iepazīt vairāku Balvu novada uzņēmumu darbību. Uzklusījuši uzņēmēju pieredzi un iepazīnuši viņu veiksmes stāstus, skolēni pārliecinājās, ka, citīgi un neatlaidīgi sekojot savam sapnim, panākumi neizpaliks. Šī kopā ar veiksmīgiem biznesa pārstāvjiem pavadītā diena daudzus no viņiem iedvesmoja nākotnē arī pievērsties uzņēmējdarbībai.

Jauniešu rīts sākās šokolādes uzņēmumā “La Versa”, kura dibinātāji – mūsu novada jaunieši Niks Mičs un Aleta Boldāne – ražo un tirgo šokolādes dražejas. Uzņēmuma vadītāji pastāstīja par savu ideju un mērķi, iedvesmojot ciemiņus ar to, ka, sākot no mazumiņa, attīstījuši plašu uzņēmējdarbību. Viņi atklāja, ka mērķis bija attīstīties strauji, neminstinoties uz vietas — darīt un rīkoties. Un dažu mēnešu laikā viņiem tas arī izdevās.

Tālāk Viļakas skolēnu ceļi veda pie Ievas Koškinas uz z/s “Mežaines” Rugāju pagastā, kur jaunieši izbaudīja lieliskus braucienus gan ar drošku, gan zirga seglos. Šī uzņēmuma tapšanas stāsts pierādīja, ka arī laukos iespējams attīstīt sekmīgu uzņēmējdarbību, bet hobijs var pārtapt par peļņas avotu.

Savukārt viesu namā “Gariesili” pie Ilzes Liepiņas skolēni pārliecinājās, ka nav jābaidās riskēt. Arī pilsētas nomalē var izveidot lielisku uzņēmumu, kas nes peļņu jau pirmajā gadā. Jaunieši uzzināja, ka nesen izveidotajā viesu namā jau pirmā sezona izvērtusies par veiksmes stāstu, jo uzņemti vairāki simti viesu, rīkotas kāzas un citi pasākumi.

Vēju matos jaunieši sajuta uzņēmumā “Rūsa vējā”, kur viņus viesmīlīgi sagaidīja uzņēmuma vadītājs Kaspars Romanovs. Ciemiņi ne tikai izmantoja iespēju apskatīt aptuveni 100 dažādu kolekcijas motociklus, bet arī pavizināties ar tiem un piedalīties aizraujošā foto viktorinā. Arī šī uzņēmuma vadītājam izdevies savu vaļasprieku pārvērst par ikdienas nodarbošanos.

Foto - no personīgā arhīva

Mācās no citu pieredzes. Jaunieši visas dienas garumā iedvesmojās, guva pieredzi un ieklausījās ikviena uzņēmēja veiksmes stāstā.

Dienas izskaņā jaunieši izbaudīja gardus kebabus ātrās ēdināšanas uzņēmumā “Kureti cafe”, kas tapis vecā angāra vietā, pārtopot par burvīgu vietu maltītes ieturēšanai un atpūtai ar ģimeni. Skolēnus šis stāsts iedvesmoja ar to, ka uzņēmumu var izveidot gandrīz no nekā.

Apskatījuši uzņēmumus, jaunieši saprata, ka arī mūsu novadā ir daudz cilvēku, kuri sekmīgi attīstījuši savu biznesu, popularizējot Balvu vārdu. “Prieks, ka pavadījām tik satu-

rīgu dienu. Uz pārmetumiem, kāpēc šāds brauciens notika skolas dienā, varu teikt, ka šī viesošana pie uzņēmējiem bija ideāla alternatīva mācību stundām, jo daudz ko iemācījāmies, un šī mācību stunda bija vēl interesantāka un svarīgāka. Turklāt netika iztērēts neviens cents no skolas budžeta, jo viss bija bez maksas. Priecājos, ka šādu braucienu atbalstīja gan jaunieši, gan skola,” saka Viļakas vidusskolas skolēnu pašpārvaldes prezidente Eliza Pužule.

Balvu novadā sirēnas nostrādā bez traucējumiem

Kāpēc šūnu apraides paziņojumu nesaņēma visi?

Artūrs Ločmelis

26.novembrī visā Latvijā notika valsts agrinās brīdināšanas sistēmas (trauksmes sirēnu iedarbināšanas un šūnu apraides paziņojuma izsūtīšanas) pārbaude.

Galvenais iemesls – viedtālrunu ražotāju uzstādījumi

Tās laikā tika izvērtēta sirēnu tehniskā gatavība, darbības kvalitāte un to dzirdamība. Kopumā Latvijā uzstādītas 164 trauksmes sirēnas. No 159 pārbaudītajām sirēnām bez traucējumiem nostrādāja visas, bet piecas no tām netika pārbaudītas, jo šīs sirēnas tiek pārvietotas, remontētas vai atjaunotas. Konkrēti Latgalē tika pārbaudītas visas 29 uzstādītās trauksmes sirēnas, kuras nostrādāja bez traucējumiem, tostarp Balvu novadā. Tāpat jāpiebilst, ka pirmo reizi līdz ar trauksmes sirēnu pārbaudi uz viedtālruniem visā Latvijā tika nosūtīts arī šūnu apraides paziņojums, tomēr ne visi to saņēma. “Kāpēc tā?” jautā lasītāji.

Iekšlietu ministrijas Informācijas centrā skaidro, ka šūnu apraides paziņojuma saņemšana nav atkarīga tikai no sistēmas un mobilo sakaru operatoru infrastruktūras darbības, bet liela loma ir viedtālrunu operētājsistēmas izstrādātājiem un viedtālrunu ražotājiem, kas izvirzītās prasības par šūnu apraides paziņojuma atspoguļošanu viedtālrunos ievieš dzīvē. “Lai arī mobilo sakaru torņi daļu paziņojumus noraidīja, uzskatām, ka šūnu apraides sistēma darbojas sekmīgi, jo paziņojums no sistēmas tika izsūtīts. Šoreiz mūsu mērķis bija galvenokārt pārbaudīt centrālā risinājuma, nevis gala iekārtu darbību, un rezultāts ir tāds, ka centrālais risinājums nostrādāja,” uzsver Iekšlietu ministrijas Informācijas centra priekšnieks Āris Dzērvāns.

Proti, pārbaude jāva konstatēt, ka “iOS” operētājsistēmas lietotāji šūnu apraides paziņojumu lielākoties saņēma, savukārt liela daļa “Android” tālrunu lietotāju šo paziņojumu nesaņēma, jo, neskatoties uz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta noteiktajām prasībām, ne visi viedtālrunu ražotāji ieslēguši paziņojuma “Mācību brīdinājums” saņemšanu. Līdz ar to galvenais iemesls, kāpēc liela daļa Latvijas iedzīvotāju nesaņēma šūnu apraides paziņojumu savos viedtālrunos, saistīts tieši ar viedtālrunu ražotāju uzstādījumiem. Vēl daļai tas saistīts ar jaunāko atjauninājumu neveikšanu savos viedtālrunos vai novecojušu operētājsistēmu, kas ražotāja atjauninājumus vairs nesaņem. Tādēļ Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs tuvākajās dienās atkārtoti komunicēs ar “Apple” un “Google” par nepieciešamajiem šūnu apraides paziņojuma uzstādījumiem “iOS” un “Android” operētājsistēmām, lai nodrošinātu, ka visi šūnu apraides paziņojuma veidi viedtālrunos ir automātiski ieslēgti.

Uzsāks aktivāku sistēmas lietošanu

Savukārt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) priekšnieks Mārtiņš Baltmanis uzsver, ka valsts agrinās brīdināšanas sistēma sastāv no vairākiem rīkiem, kurus var izmantot atsevišķi vai kombinējot, piemēram, trauksmes sirēnām vai informācijas pārraidīšanai Latvijas

sabiedriskajos medijos: “Redzam, ka šūnu apraides sistēma darbojas, bet vēl nepieciešams panākt, ka tā darbojas tā, kā esam paredzējuši. Sarkanā, oranžā un dzeltenā līmeņa brīdinājuma paziņojumi, kuri tiks izmantoti, lai brīdinātu iedzīvotājus par prognozējamu vai esošu apdraudējumu, ir automātiski ieslēgti gan “iOS”, gan “Android” lietotājiem. Savukārt nupat izmantotais mācību brīdinājuma paziņojums apdraudējuma situācijās netiks izmantots.”

Neskatoties uz konstatētajām darbības nepilnībām, pie kuru novēršanas darbs turpinās, VUGD uzsāks šīs sistēmas aktivāku lietošanu, lai brīdinātu par ļoti sliktiem un bīstamiem laika apstākļiem un citiem apdraudējumiem, kas prasa nekavējošu iedzīvotāju rīcību. Tāpat atkārtoti atgādinām, ka VUGD agrinās brīdināšanas sistēmas pārbaudi veic vienreiz pusgadā. Latvijā, kā minēts, šobrīd izvietotas 164 trauksmes sirēnas, līdz ar to tās nav dzirdamas visā valsts teritorijā. Tādēļ būtiski, ka ārkārtas gadījumos tiks izmantoti arī citi apziņošanas veidi, piemēram, informācijas nodošana pa skaļruņiem un pa operatīvo dienestu transportlīdzekļu skaņas sistēmu, apstaigājot mājokļus, ievietojot paziņojumus lietotnē “112 Latvija” un citos veidos.

Informē ugunsdzēsēji

Divu auto sadursme

27.novembrī pulksten 11.45 saņemts izsaukums uz Balvu novada Kubulu pagastu, kur notika divu vieglo automašīnu sadursme. Cilvēki no transportlīdzekļiem izkļuva pirms Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku ierašanās. Ugunsdzēsēji glābēji atvienoja akumulatoru klemmes, sakārtoja ceļa braucamo daļu un pulksten 19 darbus notikuma vietā pabeidza.

Jāpiebilst, ka šogad ugunsgrēkos gājuši bojā 56 cilvēki, bet pērn visā gadā – 64. Savukārt no ūdenstilpēm izcelti simts bojāgājušie (peldsezonā no 15.maija līdz 15.septembrim – 45). Visā pagājušajā gadā noslika 102 cilvēki (peldsezonā – 56).

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 15.decembrim.

Decembra mīkla

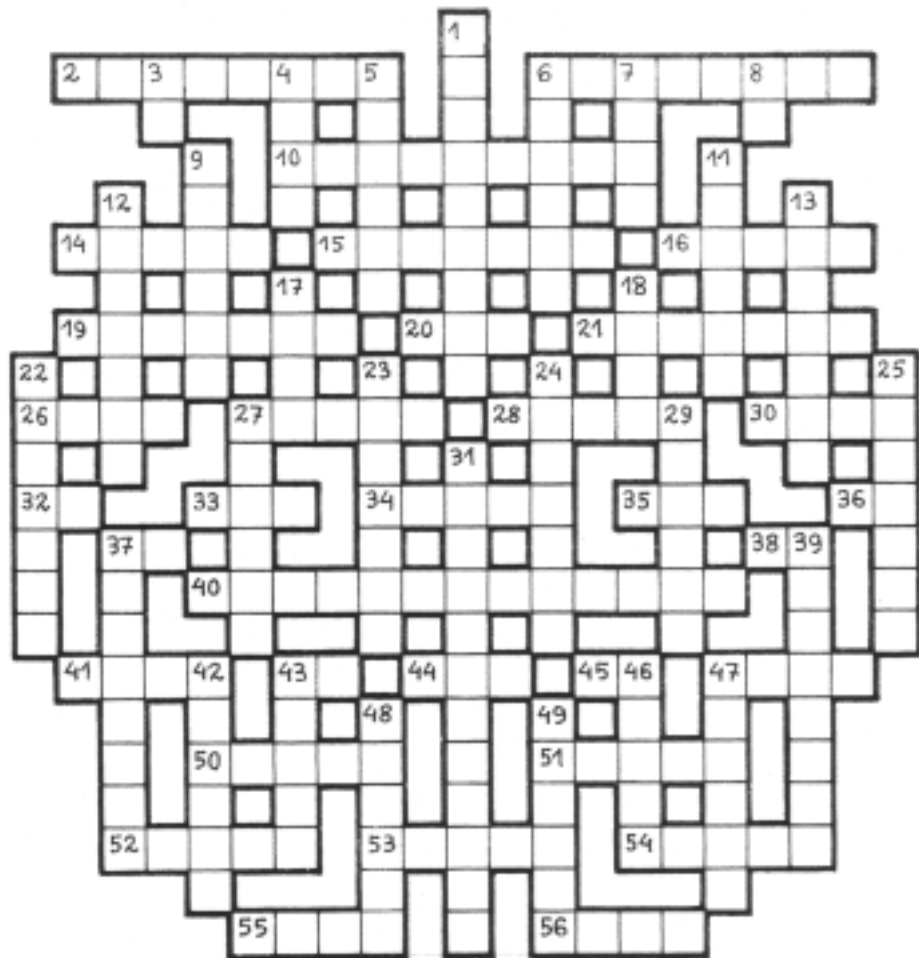
(I.Ruberte “Senvārdu vārdnīca”, “Latviešu tautas mīklas”, interneta resursi)

HORIZONTĀLI: 2.Teritorija Latvijā, kuru Sarkanā armija nespēja ieņemt līdz Vācijas kapitulācijai 1945.gada 8.maijam – ... katls. 6. Viena no Latvijas Republikas robežvalstīm. 10. Pilsēta, līdz kurai no Rīgas bija pirmā dzelzceļa līnija Latvijas teritorijā (pilsētas toreizējais nosaukums). 14. Kurš mākslinieks, abstraktā ekspresionisma pārstāvis (vārds), dzimis pilsētā, kuru tolaik – 1903.gadā – sauca par Dvinsku? 15. Ciems Vaidavas pagastā. 16. Senas, sikas naudas vienības – 1/4 daļa no dāldera. 19. Režisors, kā vārdā nosaukts Teātra muzejs. 20. Vēlējuma partikula. 21. Poēmas “Rusiāde” autors (pseidonīms Ints Baltarājs). 26. Samērā viegli kūstošs metāls, kuru izmanto galvenokārt sakausējumos. 27. Graudzāļu dzimtas kultūraugs, izmanto pārtikā un lopbarībā. 28. Režisors Rīgas kinostudijas filmai “Dāvana vientuļai sievietei”, kurā tās personāži brauc ar mopēdu “Rīga 12”, kas iekļauts Latvijas Kultūras kanonā. 30. Tēls Danskovītes lugās. 32. Nots. 33. Nominatīva jautājums. 34. Jūrmalas pilsētas daļa. 35. Veļi, gari, spoki. 36. Rakstnieks, tulkotājs, Latvijas Bruņoto spēku virsnieks, romāna “Dvēseļu putenis” autors (iniciāli). 37. Aktrise, viena no latviešu teātra zvaigznēm (iniciāli), dzimusi 1858.gadā 3.jūlijā (citos avotos 3.augustā) Grienvaldes pagastā. 38. Nots. 40. Kurš rakstnieks rakstījis šos vārdus: “Latvi, lai kurā zemes daļā tu nonāktu, – piemiņi Latvijai!”? 41. Kara cirvji. 43. Rakstniece, dzejniece, tulkotāja (iniciāli), pēc kuras stāsta motīviem uzņemta filma “Tās dullās Paulīnes dēļ”. 44. Elektriskās pretestības mērvienība SI sistēmā. 45. Valodniece, kultūrvēsturniece (iniciāli), viena no grāmatas “Latgališu ābece (lementars)”, kas izdota 1992.gadā, autoriem. 47. Kurā pamatskolā mācījusies rakstniece, tulkotāja Elīna Zālīte? 50. Novads, kurā 13.gadsmitā ietilpa Bandava, Ceklis, Piemare. 51. Otrs lielākais dižakmens Latvijā: tā apkārtmērs – 19 m, garums – 6,1, platums – 6 m, augstums – 4,6 m. 52. Ezers, kura salā 1912.gadā tika nodibināts pirmais aizsargājamais dabas rezervāts Latvijas teritorijā. 53. Vecākā bāka Latvijā, kas joprojām darbojas. 54. Madonas novada, senāk rajona, laikraksts. 55. Vēsturiska masas mērvienība – aptuveni 16,4 kg. 56. Liels aukstums.

VERTIKĀLI: 1. Kurās Ziemas Olimpiskajās spēlēs 1976.gadā Latvijas PSR PSRS sastāvā pārstāvēja 5 sportisti, visi vienā sporta veidā – kamaniņu braukšanā? 3.Nots. 4. Komponista Raimonda Paula 1972.gadā izveidota mūzikas grupa, kurā dziedāja Nora Bumbiere un Viktors Lapčēnoks. 5. Latvijas Republikas Augstākā tiesa. 6. Brīvības cīņās Latgales atbrīvošanas kaujās par apgādes līniju kalpoja dzelzceļa līnija ... – Abrene, tolaik Pitalova. 7. Ko pēta speleoloģija? 8. Rakstniece, romāna “Klūgu mūks” autore (iniciāli). 9. Neļķu dzimtas viengadīgi vidēja lieluma lakstaugi. 11. Kantātes “Dievs, Tava zeme deg!” komponiste 12.2002.g. Eiropas dziesmu konkursa uzvarētāja. 13. Kura pagasta (p.centrs) teritorijā atrodas Dabaru ezers? 17. Pagasts Ventspils novadā Ventas kreisajā krastā. 18. Vīzēmācās vīriešu balsis. 22. Latviešu izcelsmes vācbaltiešu ķīmiķis, dzimis 1863.gadā Rozulas pagastā, vairākkārt nominēts Nobela prēmijai. 23. Līdzsvars. 24. Kuras valsts karaspēks Pirmā Pasaules kara laikā 1916.gadā 25.decembri kaujās Nāves salā lietoja indīgas gāzes? 25. Pilsēta, kurā Kurzemes hercogistes hercogs Pēteris Bīrons 1775.gadā nodibināja Academia Petrīna. 27. Kuras upes senleju dēvē par Kurzemes Šveici? 29. Gleznotājs, akvarelists, ilustrators, viena no mākslinieka ilustrētajām grāmatām – Annas Sakses “Pasakas par ziediem” (1966.g.). 31. Pilsēta, kurā aug resnākā liepa Baltijā Elku liepa – tās apkārtmērs 8,65 m. 37. Kādu organizāciju 1925.gadā izveidoja gleznotājs, pilskalnu pētnieks Ernests Brastiņš? 39. Vispārējo Dziesmu svētku repertuārā visvairāk reižu iekļautās dziesmas “Gaismas pils” vārdu autors. 42. Ciems Kalkūnes pagastā. 43. Meža tips, kurā aug galvenokārt egles. 46. Kurā pagastā dzimis pirmais latviešu aviokonstruktors Kārlis Irbītis? 47. Kuras upes krastos atrodas aizsargājams dabas objekts Kalnamuižas kraujas? 48. Ievērojama Latvijas personība, kuras mazdēls Kārlis 19 gadu vecumā 1919.gadā 22.martā krita kaujā pret lieliniekiem Jaunbērzes pagastā pie Džūkstes upes. 49. Komponists, kura skaņdarbs “Saule, Pērkons, Daugava” 2014.gadā atzīts par Katalonijas neatkarības kustības himnu.

12.kārta

Sastādīja G. Gruzīņa

Novembra mīklu atrisināja: J.Pošeika, Z.Pulča, L.Baranova (Balvi), A.Mičule (Tilža), I.Svilāne (Lazdukalns).

Par oktobra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem ALVĪNA MIČULE no Tilžas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Novembra mīklas atrisinājums

HORIZONTĀLI: 3. Satversme. 9. Eseri. 10. Strenči. 11. Bērzs. 14. Orda (Napoleons). 15. Pauls (Raimonds). 16. Alks. 17. Ore (Ringolds). 18. Āre. 19. Āmis. 22. Pret. 23. Abava. 26. Līvi. 27. Sams. 29. Cirslis. 31. Venta. 32. Ezeri. 33. Sen. 35. Cēsu. 37. Lats. 39. Alts. 40. Zivs. 41. Stāmerienas. 44. Kaktusu. 45. Kārsava.

VERTIKĀLI: 1. Austrumu. 2. Virza (Edvarts). 3. S.K. (Staņislavs Kambala). 4. Virgas. 5. Ringla (“Čigānmeitēns Ringla”). 6. ES (Eiropas Savienība). 7. Arēna. 8. Rēzeknes. 12. Durbei. 13. Barons (Krišjānis). 20. Svīres. 21. Čakstem (Jānis Kristaps Čakste). 22. Pāmīrā. 23. Abi. 24. Aši. 25. Nobela. 28. Kaives. 29. Caps (Valters). 30. Seda. 34. TTT. 36. Usmas. 37. Lielā. 38. Vis. 41. SOK (Starptautiskā Olimpiskā komiteja). 42. Re. 43. SIA.

Novada domes sēdē

Ar 1.janvāri daļai vecāku par skolēnu pusdienām būs jāmaksā

27.novembrī Balvu novada dome pieņēma saistošos noteikumus “Par izglītojamo ēdināšanas maksas līdzfinansēšanu un atvieglojumiem Balvu novada pašvaldības izglītības iestādēs”, kas stāsies spēkā ar 2026.gada 1.janvāri.

Pēdējo gadu laikā pašvaldība ir nodrošinājusi ļoti plašu atbalstu, piešķirot brīvpusdienas faktiski visiem izglītojamajiem. Tomēr, ņemot vērā pieaugošās izmaksas pašvaldības autonomo funkciju nodrošināšanai, bija nepieciešams kritiski izvērtēt, vai šādu atbalsta apjomu iespējams saglabāt ilgtermiņā, neapdraudot pašvaldības finansiālo stabilitāti.

Balvu novada pašvaldība 2024.gadā piedzīvoja īpaši smagu finanšu krīzi. Iepriekšējā sasaukuma laikā pieņemtie lēmumi un nepietiekami izvērtētās brīvprātīgās iniciatīvas bija veicinājušas situāciju, kurā pamatfunkciju nodrošināšanai trūka aptuveni 4,8 miljonu eiro. Tas noveda pie ārkārtas risinājumiem, tostarp četru darba dienu nedēļas ieviešanas. Šī pieredze skaidri parāda, cik būtiski ir pieņemt ilgtspējīgus, atbildīgus un uz nākotni vērstus lēmumus, lai līdzīgas situācijas neatkārtotos un pašvaldība spētu nodrošināt atbalstu tiem, kam tas visvairāk nepieciešams.

Līdz šim mācību gada laikā par pusdienām praktiski netika iekasēti līdzekļi no izglītojamo vecākiem, un, ja šāda pieeja

turpinātos, pašvaldībai ilgtermiņā nebūtu iespējams saglabāt arī citas brīvprātīgās iniciatīvas. Tāpēc pieņemtais lēmums ir rūpīgi izvērtēts, pamatots un uz nākotnei vērst – tas ļauj saglabāt mērķētu atbalstu tām ģimenēm, kurām tas ir visvairāk vajadzīgs, vienlaikus aizsargājot pašvaldības finansiālo stabilitāti. Ēdināšanas atvieglojumi arī turpmāk būs nozīmīgs finansiāls un sociāls atbalsts ģimenēm, īpaši ņemot vērā dažādos sociālekonomiskos apstākļus.

Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Jānis Trupovnieks uzsver, ka jaunie noteikumi izriet gan no iepriekšējā sasaukuma pieņemtā Balvu novada pašvaldības budžeta izdevumu optimizācijas plāna, gan Finanšu ministrijas prasībām pārskatīt brīvprātīgās iniciatīvas.

Kuri izglītojamie saņems brīvpusdienas 100% apmērā?

Pašvaldība turpinās pilnībā segt ēdināšanas izmaksas 100% apmērā no pašvaldības budžeta šādām izglītojamo grupām:

- * pamatizglītības programmu 1.–4.klašu izglītojamajiem;
- * pamatizglītības, vidējās vispārējās izglītības programmu 5.–12.klašu izglītojamajiem un 1.-4.kursu vidējās profesionālās izglītības četrgadīgo izglītības programmas izglītojamajiem, ja izglītojamais atbilst šādai kategorijai:

- * izglītojamā ģimene atbilst trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusam;
- * izglītojamā ģimene ir daudzbērnu ģimene;
- * izglītojamam, kurš ir bērns ar invaliditāti vai pilngadīga persona, kura nav sasniegusi 24 gadu vecumu un kurai noteikta I vai II grupas invaliditāte;
- * izglītojamais ir bārenis un bez vecāku gādības palicis bērns, par kura ārpusģimenes aprūpi lēmumu pieņēmusi bāriņtiesa.

No 2026. gada 1.janvāra izglītojamajiem, kuri neietilpst minētajās atbalsta kategorijās, noteikts šāds vecāku līdzfinansējums:

- * izglītības iestāžu obligātās pirmsskolas izglītības programmu izglītojamajiem mācību gada laikā – pusdienas 1,00 eiro/dienā;
 - * pamatizglītības un vidējās izglītības programmu 5.–12.klašu izglītojamajiem – pusdienas 1,50 eiro/dienā;
 - * 1.-4. kursu profesionālās izglītības četrgadīgo izglītības programmas izglītojamajiem – pusdienas 1,50 eiro/dienā.
- Šie maksājumi ir būtiski zemāki par faktisko ēdināšanas pašizmaksu, jo pašvaldība turpinās segt daļu no izmaksām. Plānots, ka no vecāku līdzfinansējuma mācību gada laikā varētu tikt iegūti ap 137 000 eiro. Pieņemtais lēmums ļaus saglabāt sociālo atbalstu tiem, kam tas patiešām nepieciešams, un vienlaikus stiprinās pašvaldības finansiālo stabilitāti ilgtermiņā.

Zināšanai

Sākusies pāreja uz pilnībā digitalizētiem e-nosūtījumiem pie ārsta

Latvijas Digitālās veselības centrs (LDVC) ar 20.novembri paplašina e-nosūtījumu funkcionalitāti, lai turpmāk visus nepieciešamos nosūtījumus pie ārsta var ātri un ērti izrakstīt E-veselības sistēmas portālā www.eveseliba.gov.lv.

Jauno e-nosūtījumu funkcionalitātes ieviešanai noteikts pārejas periods no 2025.gada 20.novembra līdz 2026.gada 4.maijam, kura laikā būs iespēja izmantot vēl papīra formas nosūtījumus. E-nosūtījumu varēs izmantot ārstu-speciālistu konsultāciju saņemšanai, diagnostisko izmeklējumu veikšanai, veselības aprūpei mājas, kā arī citu ambulatoro un stacionāro pakalpojumu saņemšanai. Izņēmums – laboratoriskie izmeklējumi, kuru pāreja uz pilnībā digitalizētiem e-nosūtījumiem tiek nodrošināta pakāpeniski līdz 2026.gada pavasarim.

- Kā izmantot e-nosūtījumu?**
- ☐ Ārsts noformē e-nosūtījumu.
 - ☐ Elektronisko nosūtījumu var saņemt visiem valsts apmaksātajiem un maksas medicīnas pakalpojumiem.
 - ☐ Vienīgais izņēmums – laboratoriskie izmeklējumi, kuru pāreja uz jauno e-nosūtījumu sistēmu notiek pakāpeniski.
 - ☐ Pacients pierakstās vizītei.
 - ☐ Pieraksts iespējams pa tālruni, elektroniski vai klātienē, atkarībā no konkrētās ārstniecības iestādes iespējām. Pierakstoties pacients reģistratūras darbiniekam norāda par elektroniskā nosūtījuma esamību.
 - ☐ Pacients saņem pakalpojumu.
 - ☐ Lai saņemtu pakalpojumu, jāuzrāda personu apliecinošs dokuments. Ja pacientam nav 15 gadu un viņam nav pases vai ID kartes, jāuzrāda dzimšanas apliecība.

Kur var atrast izrakstītos e-nosūtījumus?
– Tie pieejami E-veselības sistēmā (www.eveseliba.gov.lv). Pēc autentifikācijas tie jāskata sadaļā “E-nosūtījumi”.

Ko nozīmē jaunajiem e-nosūtījumiem noteiktais 90 dienu termiņš?
– Termiņš noteikts pakalpojuma pieraksta veikšanai, ne paša pakalpojuma saņemšanai. Tas noteikts, lai iedzīvotāji pēc iespējas ātrāk apmeklētu ārstu. Ja nepieciešams, ārstniecības persona derīguma termiņu pieraksta veikšanai var manuāli mainīt.

Kas notiks ar vecajiem nosūtījumiem?
– No 2024.gada 1.janvāra līdz 2025.gada 20.novembrim izrakstītie e-nosūtījumi ir pārnesti uz jauno e-nosūtījumu funkcionalitāti, un iedzīvotāji var tos izmantot. Tie atrodami E-veselības sadaļā “E-nosūtījumi”. Savukārt iepriekš izrakstītie papīra nosūtījumi ir derīgi līdz jaunās funkcionalitātes ieviešanas pārejas perioda beigām (2026.gada 4.maijs). No 2026.gada 5.maija, lai saņemtu pakalpojumu, būs nepieciešams papīra nosūtījumu digitalizēt. Iedzīvotājs var lūgt iepriekš izrakstītā papīra digitalizāciju veikt gan ārsta praksei, kas to izsniegusi, gan ārstniecības iestādes reģistratūrā, kurā dodas saņemt pakalpojumu.

Vai ir iespēja e-nosūtījumu izdrukāt no E-veselības sistēmas?
– Pakalpojuma pieteikšanai iedzīvotājam nepieciešams zināt savu personas kodu un pakalpojumu, kam izrakstīts e-nosūtījums.
Ja pacientam nepieciešams, aicinām ārsta vizītes laikā pierakstīt uz lapiņas nepieciešamos pakalpojumus. Pašlaik

tiek veikti uzlabojumi E-veselībā, lai e-nosūtījumus ērti varētu izdrukāt no sistēmas. Pārejas periodā e-nosūtījumu no sistēmas iespējams izprintēt, tikai izmantojot ekrānšāviņa pogu.

Ko darīt, ja tehnisku iemeslu dēļ E-veselības sistēma e-nosūtījumu izrakstīšanai nav pieejama?
– E-nosūtījumu ir iespēja izrakstīt pēc brīža, kad sistēma ir atjaunojusi savu darbību. Ārstniecības persona krīzes situācijā var izrakstīt papīra nosūtījumu, ko vēlāk būs nepieciešams digitalizēt.

Kur vērsties jautājumu gadījumā?
– Jautājumu gadījumā aicinām vērsties E-veselības lietotāju atbalsta dienestā darba laikā katru dienu no plkst. 8.00 līdz 20.00 pa tālruni 67803300 vai e-pastu atbalsts@eveseliba.gov.lv.

Raksts pārdomām

Kas ir “čata ruletes” platformas un kāpēc tās ir bīstamas bērniem?

Maija Katkovska, Drossinternets.lv vadītāja

Laikā, kad nebija pieejami viedtālruni, viena no bērnu izklaidēm bija zvanīt uz svešu telefona numuru, lai parunātu muļķības un ākstītos. Šobrīd izklaide atgriezusies tā dēvēto “čata rulešu” formā – videoplatformās, kur sarunu biedri tiek atlasīti pēc nejaušības principa un tad saslēgti videozvanā.

Anonīmās čata platformas ļauj cilvēkiem momentāni sazināties ar svešiniekiem. Bieži vien tajās ir minimālas reģistrācijas prasības un nekādas vecuma pārbaudes. Tas, kas bērniem šķiet spontāna izklaide, patiesībā ir ērta vide bērnu izmantotājiem, kuri meklē saziņas iespējas ar bērniem, lai vēlāk ar viņiem manipulētu un izmantotu savu seksuālo tieksmju

apmierināšanai. Taču dažkārt bērni ir tie, kas joka un intereses pēc iniciē rupjas un seksualizētas valodas izmantošanu. Īpaši populāras šīs platformas ir sākumskolas vecuma bērnu vidū.

Drossinternets.lv regulāri saņem vecāku un pedagogu satrauktos jautājumus par bērnu vidē populārajām “čata ruletes” (*chat roulette*) videoplatformām. Savulaik plašu popularitāti izpelnījās “Omele”. Tā tika slēgta 2023.gadā, jo kļuva par platformu, ko masveidā izmantoja pedofili un citi ļaunprātīgi lietotāji. “Omele” kļuva bēdīgi slavena ar to, ka regulāri pēc nejaušības principa savienoja nepilngadīgos ar pieaugušajiem seksuālas saziņas kontekstā. 2022.gadā “Omele” fiksēja vairāk nekā 500 000 bērnu seksuālās izmantošanas gadījumu. Rezultātā uzņēmums nespēja garantēt lietotāju drošību un izturēt juridisko spiedienu.

Pēdējo gadu laikā populāra kļuvusi Portugālē izstrādātā platforma “Ome.tv”, kuras darbības princips ir tāds pats, arī riski bērnu drošībai tie paši. Austrālijā tā pat ir izņemta no “Apple” un “Google” lietotņu veikaliem. Pamatojums – “Ome.tv” bija ārkārtīgi riskanta lietotne, kas nejauši savienoja pieaugušos un bērnus tiešsaistes videochatā, tādējādi radot iespējas bērnu vervēšanai un seksuālai izmantošanai gan Austrālijā, gan citviet pasaulē. Turklāt lietotne esot ignorējusi par interneta drošību atbildīgās organizācijas “eSafety” brīdinājumus.

Kāpēc “čata ruletes” ir bīstamas bērniem?
Pirmkārt, “čata rulešu” platformās nav vecuma pārbaudes – bērni ļoti viegli nonāk pieaugušajiem paredzētajās čata telpās. Lai gan lietošanas noteikumi pieprasa, ka ir jābūt pilngadīgam, lai reģistrētos un izmantotu platformu, tomēr noteikumu ievērošanu faktiski neviens nepieskata. Otrkārt, nejaušā videosarunu biedru sapārošana ļauj nonākt kontaktā pilnīgi svešiem cilvēkiem bez jebkādiem filtriem. Treškārt,

tiešraidē vecumam neatbilstošs saturs var parādīties sekundes laikā. Ceturtkārt, anonimitāte dod iespēju varmākām paslēpt savu identitāti un nodomus. Piektkārt, sarunas var tikt ierakstītas, saglabātas un izmantotas bez atļaujas.

Ari bērni blēņojas “čata ruletēs”?
Diemžēl anonīmas čata platformas ļaunprātīgi izmanto arī bērni. Saņemām informāciju par kādas skolotājas pamanītu bērna telefonā notiekošu videozvanu ar pieaugušu vīrieti. Skolotāja iesaistījās sarunā, un vīrietis pastāstīja, ka bieži saņem zvanus no dažāda vecuma bērniem Latvijā, kuri sarunājas neadekvāti, lieto rupjības un ākstās, piedāvā dažādas seksuālas darbības, uztverot to kā joku. Tāpēc vecākiem ir vērts pievērst uzmanību, kādiem nolūkiem bērni izmantoto viedtālruni.

Kā pasargāt bērnus?
☐ Pirmkārt, ir jāizmanto vecāku kontroles rīki (piemēram, “Google Family Link”, “Apple Family Sharing”). Tie palīdz uzraudzīt, kādas lietotnes un spēles bērns lejupielādē savā viedierīcē, tādējādi pasargājot viņu no nevēlama satura un apdraudējumiem. Bloķējiet augsta riska vietnes, piemēram, “OmeTV” un “Chatroulette”. Esam izstrādājuši ceļvedi vecākiem kontroles rīku iestatīšanai, tas pieejams mājaslapā drossinternets.lv.
☐ Otrkārt, māciet bērniem ievērot digitālās robežas. Tas nozīmē – nepublicēt personīgu informāciju un lietot viedierīču kameras piesardzīgi. Tikpat svarīgi ir pastāstīt, kā bloķēt nevēlamas platformas un ziņot par nevēlamu pieredzi.
☐ Treškārt, mudiniet domāt kritiski un izskaidrojiet, kāpēc cilvēki slēpj identitāti. Noderīga īpašība būs arī veselīga skepse un zināšanas, kā atpazīt manipulācijas. Ja bērns ir uzsācis “draudzību” internetā, aiciniet viņu izpildīt pašpalīdzības testu un noskaidrot, vai gadījumā nav kļuvis par pavadnāšanas upuri. Tests atrodams mājaslapā sos.drossinternets.lv.
☐ Ceturtkārt, runājiet regulāri ar bērniem par pieredzi internetā un atgādiniet netikties ar cilvēku, ko pazīst tikai tiešsaistē.

✓ Tas, kas bērniem šķiet spontāna izklaide, patiesībā ir ērta vide bērnu izmantotājiem.

Andri Bitaini! Sveicam Tevi 60 gadu jubilejā!
V.Šakina medību kolektīvs

od.

Ceļinieku ielas kaimiņi

Kafejnīcā "Velves" īpašnieku gaida
atrastās BRILLES (sarkanīgas, ar
zelta ietvaru) melnā macinā.

**IEPĒRK
MAJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Laiks apstājas ar skarbu piesitienu,
Nav nākotnes, ir tikai vēju balss.
Un kādai mīļai, labai sirdij
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.
Patiesa līdzjūtība un mierinājuma
vārdi atbalstam sāpju brīdī
Antoņinai Kaļiņinai un pārējiem
tuviniekiem, pāragri zaudējot dēlu
ANDRI.

Alfrēds, Irēna

(O. Vācietis)

Visdziļākā līdzjūtība sievai
Venerandai Auziņai un pārējiem
tuviniekiem, KĀRLI AUZIŅU
mūžībā pavadot.
Bikaviņu ģimene, Mārīte K.

(O. Skuja)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Venerandai, vīru KĀRLI AUZIŅU
 mūžībā pavadot.
 Bijušie PA SAN-TEX kolēģi: Iveta,
 Ieva, Lilita, Aivars Z., Nīna, Aivars P.,
 Kaspars, Rimma, Santa

Rokas, kas mīlēja darbu – gurušas,
Sirds, kas vēlēja labu – nu atdusas.
Izsakām visdziļāko līdzjutību **Ivaram**
Usānam un piederīgajiem,
pavadot **MĀSU** mūžības ceļā.
Zaharānu ģimene

Viss satīts nu kamolā ciešā,
Kur katrai dienai mezgls siets.
Tā pavediens tinies no dienas dienā,
Līdz mūžības sliekšnis sniegts.
Izsakām dziļu līdzjūtību sāpju brīdī
brālim, pavadot
AIGARU STRAZDU mūžībā.
Balvu MMB "Vikna" un MMK
"Zaļbirzes" kolektīvi

*Pa ziemas balto taku aiziet cilvēks,
Tik grūti noticēt, ka viņš vairs
nepārnāks.*

Vien paliek pēdas, kāda klusa
dziesma

Un gaišas, mīlas, siltas atmiņas.
Lai klusa līdzjūtība un mierinājuma
vārdi dod spēku un izturību **sievai**
Aijai, meitu ģimenēm un pārējiem
tuviniekiem, vīru, tēvu, vectētiņu
AIGARU STRAZDU mūžības ceļā
pavadot.
“Keizarinu” mājas iedzīvotājiem

Man palikuši tavi vārdi,
Man palikusi tava sirds,
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis preti mirdz. (M.Jansone)

Mūsu klusa un patiesa līdzjutība
Aijai, Anetes un levas ģimenēm,
miļo vīru, tēti un vectēvu
AIGARU STRAZDU mūžības ceļā
pavadot.

Bijušie kolēģi BAV: Sarmīte, Ilze,
Vineta, Ingrīda, Līvija, Laimdota,
Iveta, Ilgonis

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu...
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.

Vispatiesākie mierinājuma vārdi un
līdzjūtība sievai Aijai, meitām,
mazbērniem, visiem tuviniekiem,
mīlo vīru, tēti vectētiņu **AIGARU**
STRAZDU mūžībā pavadot.

Irēna T

Irēna T.

Raud rudens vējš, un debesis raud,
Rūgtas lāses pelēki mākoņi slaka.
Ir tikai sāpes, un vārdu vairs nav
Te, kur mūžībā aizvijas taka.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Zentai
Andersonei, BRĀLĪ** mūžības ceļā
pavadot.

Kubulu senioru ansamblis
"Vakarblāzma", skolotājs Aldis

Tāda ir dzīve:
upes plūst, sauleostas un riet,
Ikvienu Dievs savā laikā iezīmē
un ceļu, pa kuru lemts iet... (M.Sviķe)

Skumstam ar **Zentas Andersones**
ģimeni, pavadot **BRĀLI** mūžības
ceļos.
Ceļinieku ielas kaimiņ

Tie savādi skumīgie mirkļi...
Tad palīdzēt var tikai viens,
Ja kādu atmiņu gaisū
Tu savā dvēselē sien. (K.Apškrūma)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Mārim**
Lāpānam un viņa ģimenei,
MĀMIŅU pavadot mūžībā.
Kubulu kultūras nama kolēģes
Laura un Dzintra

(K.Apškrūma)

Klusa, bet patiesa līdzjūtība **Tev,**
Māri, un ģimenei, MĀMIŅU,
VECMĀMIŅU mūžības ceļā
pavado.

Kirsonu ģimene

Pierimst soļi, klusē domas,
Neskan mīlā mātes balss,
Tikai klusa sāpe sirdī
lgi vēl pēc tevis sauks. (E.Zālīte)
Izsakām visdziļāko līdzjutību mūsu
kolēģim **Mārim Lāpānam, MĀTI**
mūžībā pavadot.
"Diogens audio" kolektīvs

Tie savādi skumīgie mirkļi...
Tad palīdzēt var tikai viens,
Ja kādu atmiņu gaišu
Tu savā dvēselē sien. (K.Apškrūma)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Vilbertam, Mārim un Dzintaram ar
ģimenēm skumajāā brīdī, atvadoties
no **VISMIĻĀKĀ CILVĒKA.**
Miksto, Gorbānu, Sprudzānu
ģimenes, Jānis

Skumji galvas noliec priedes klusās,
Nolīst viršos rieta mirdzums silts.
Nošalc vēsma, mierīga lai dusa.
Lai tev viegla dzimtās zemes smiltis.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Tamārai, Aivim un Jānim, pavadot
mūžībā **Pēteri Makarovu.**
Kaimiņi: Anele, Rūdolfs, Liliņa, Pētera,
Aigara un Laimona ģimenes

*Egļu elpa dvēselei pāri
Skatīt saulainas debesis liegs,
Vienmēr tukšas būs sirdis, ko*

skāris

Tumsas kaisītais mūžības sniegs.
(K.Apškrūma)

Izsakām līdzjūtību mūsu bijušajai
kolēģitei **Tamārai Makarovai** sakarā
ar **VĪRA** aiziešanu mūžības ceļā.

Inese Kokoreviča,
Veneranda Medne

Es saku paldies!

Teksts publicēšanai (par ko un kam sakāt paldies).

iesūtītāja vārds, uzvārds, adrese, tālrunis

Nosūtiet kuponu “Vaduguns” redakcijai līdz 17. decembrim.
Jūsu ‘paldies’ vārdus bez maksas publicēsim Ziemassvētku numurā.

 Indekss 3004 aduguns IZNĀK OTRDIEĒNĀS, PIKTDIEĒNĀS IZDEVĒJS SIA "BALVU VADUGUNS" Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV43203002982	REDAKCIJAS ADRESE TEĀTRA IELĀ 8 BALVOS, LV-4501 NORĒĶINU KONTS A.S. SEB BANKA Nr. LV21UNLA0024000467345, kods UNLALV2X Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.	REKLĀMA, SLUDINĀJUMI D.Dimitrijeva T. 64507018 26161959	REDAKTORS E.GABRANOVŠ – T. 29360850 ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA – T. 26707934; A.SOCKA – T. 29378903; I.TUŠINSKA – T. 27145837; A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORE – S.GUGĀNE GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA – T. 25908200 ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ – T. 27870730 Tālrunis-autoatbildētājs – 64520961	e-pasts: vaduguns@apollo.lv mājaslapa: vaduguns.lv Datorsalikums- SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS Iespiests SIA "Poligrāfijas grupa Mūkusalā", Rīgā, Mūkusalas 15A Tirāža – 2001
---	---	---	---	--